גיליון מס. 108 • ב' בשבט תשמ"ח • 21.1.88
וילי סימס: סוס אציל
מכבי חוזרת ל"פיוניר"
בית"ר ת"א החדשה
גורדנה מתגעגע לשניאור
לקראת טייסון-הולמס

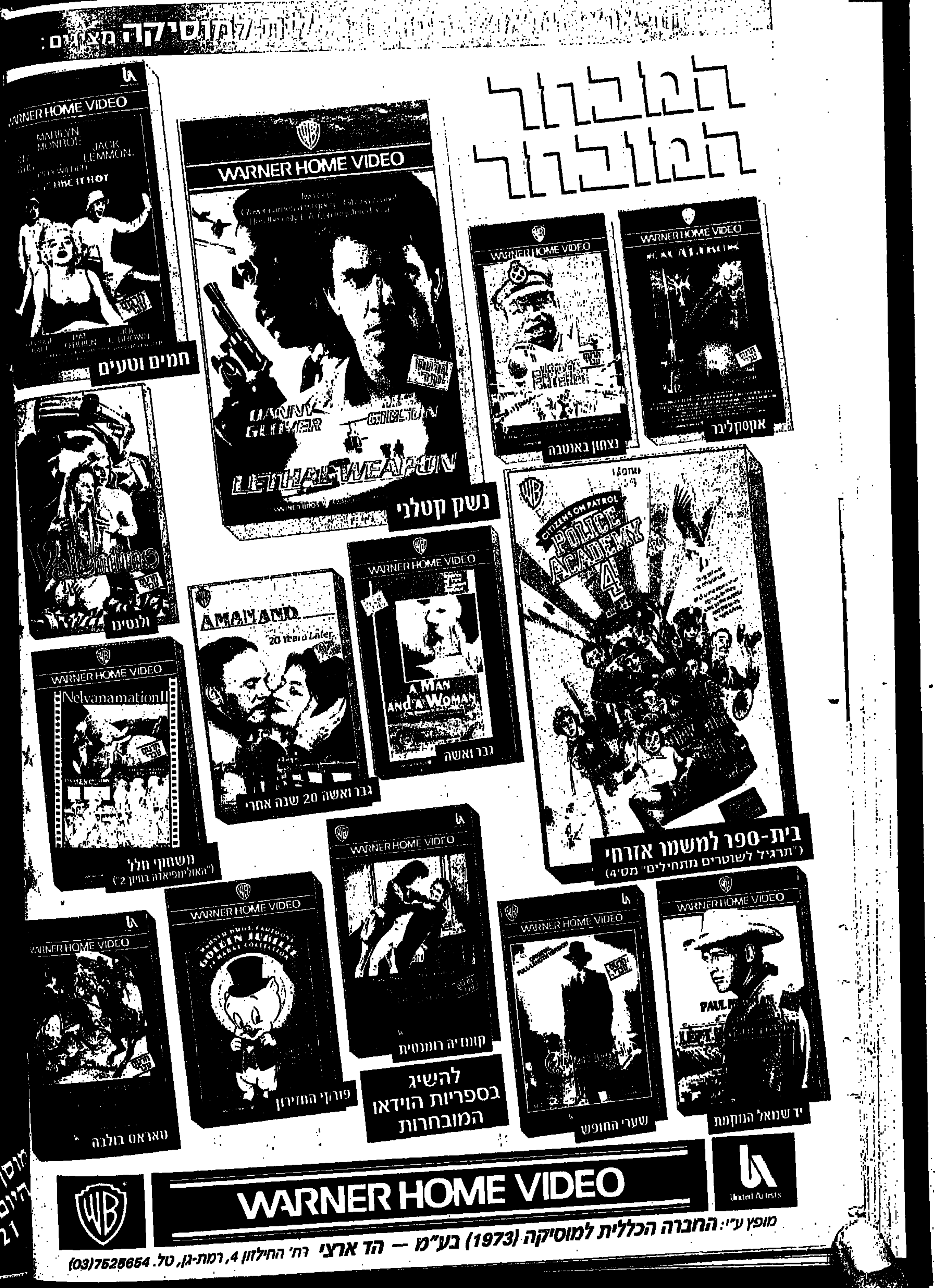

מוזיקה מצוינים:
המבחר המובחר
WARNER HOME VIDEO
חמים וטעים
נשק קטלני
LETHAL WEAPON
נצחון באנטבה
אקסקליבר
ולנטינו
Valentino
משחקי חלל
("האולימפיאדה בחלל 2")
Nelvanamation II
גבר ואשה 20 שנה אחרי
20 Years Later
גבר ואשה
A MAN AND A WOMAN
בית-ספר למשמר אזרחי
("תרגיל לשוטרים מתחילים" מס' 4)
POLICE ACADEMY 4
CITIZENS ON PATROL
קומדיה רומנטית
להשיג
בספריות הוידאו
המובחרות
טאראס בולבה
פורקי הוזירון
שערי החופש
יד שמאל הנוקמת
WARNER HOME VIDEO
United Artists
מופץ ע"י: החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ — הד ארצי רח' החילזון 4, רמת-גן, טל. (03)7525654

זה קרה/יקרה

א. טבק

קשטן: עדיפות ראשונה

מכבי פ"ת: רוצים את מאירי כמאמן

משה מאירי עשוי לחזור ולאמן את קבוצת מכבי פ"ת, בעונה הבאה. נכון לעכשיו יש לו בעניין הזה מצדדים רבים. מאירי אימן את מכבי פ"ת לפני שלוש שנים (שלוש עונות). הוא חושב העיר והיה שתקן בקבוצת זו.

הנהלת הפועל ר"ג מעוניינת שמאירי ימשיך לאמנה עונה נוספת, למרות שכמה משחקניה מתלוננים על סגנון דיבורו.

כדי להכין את מכבי פ"ת לעונה הבאה יש בדעת חברי ההנהלה לדרוש מהיו"ר, גדי גדל, לקיים בקרוב בחירות ולפעול שההנהלה שתיבחר תתחיל לעסוק בהכנות לעונה החדשה. גדל כבר הודיע שאינו מתכוון להמשיך בתפקידו.

חלק מחברי ההנהלה התל־אביבית לא הסתיר רצון זה. אך הצלחותיה האחרונות של הקבוצה בליגה ועמידתו העיקשת של היו"ר חיים צימר, מנעו בסופו של דבר פגיעה ממשית במעמדו של שניאור.

נכון לעכשיו, שניאור ישאר בהפועל ת"א עונה נוספת – אלא אם־כן תצליח האופוזיציה למצוא נושא חדש, כדי לנגח בו את המאמן.

אגב: פיינגבוים מתלבט אם להישאר עונה נוספת בירושלים; הוא שיתף במחשבות שמעסיקות אותו, חלק משחקני קבוצתו. גם לא הסתיר את רצונו לאמן את קבוצת האם שלו, הפועל ת"א.

מכבי חיפה: יסתפקו בקוס ובוגר

עומר ושאלו מעוטים אם איננו

...ר ים: משלושה ...א אחד

...ן קשטן, זאב זלצר או אמציה לבקוביץ אחד משלושה המאמנים האלו, יהדיך הבאה את בית"ר ירושלים. ההחלטה תתקבל עד תחילת משחקי הפליי־אוף בלומר בתום המחזור ה־26; הורו שלמים ...ם להקדים ולעסוק בעניין זה כבר עתה ...א לחזור על שגיאתם מתחילת העונה ...ן, כשהחתימו מאמן בלית ברירה, מאחר ...ה אחר.

...ות הראשונה בבחירה היא לקשטן ...ות מובנות. אם ישיב בשלילה להצעה אליו, תיפנה בית"ר לזלצר – המאמן של העונה. לאחר מכן יהיה תורו של ... החוזר לאחר חמש שנות העדרות ... הישראלית.

...ל ת"א: ניסו להביא ...פטות שניאור

כדאי ללמוד מאחרים

ההתאחדות ההולנדית לכדורגל תבעה למשפט אוהד שזרק חזיז במשחק הנבחרת ההולנדית עם קפריסין. בעקבות זריקת החזיז פסלה פיפ"א את תוצאת המשחק ורק ערעור הביא לכך שנקבע משחק חוזר שבו חזרה וניצחה הולנד – והבטיחה הופעתה בטורניר הגמר של אליפות אירופה, הקייץ בגרמניה.

אך בהולנד, בניגוד לישראל, חיפשו ומצאו את האוהד שזרק את החזיז והחליטו להעמידו לדין, על הנזק והבושה שגרם. ההתאחדות ההולנדית העריכה את שיעור הנזק שנגרם לשמה הטוב במיליון גולדן.

הכוונה העיקרית בתביעה היא להילחם בנגע הבריונות במגרשים. לפני שנים נקטה בצעד דומה קבוצת בורוסיה מנשנגלאדבך הגרמנית, שתבעה אוהד על זריקת פחית בירה ריקה. הוא נמצא אשם במעשה וחוייב בפיצויים.

אינני רואה איזו הנהלה ישראלית תעז לנקוט בצעד דומה, שממש מתבקש באחרונה, כאשר חובבי כדורגל מרשים לעצמם להתנהג בצורה לא הולמת מדי שבת ומרחיקים לכת, עקב חוסר תגובה, משבת לשבת.

שבועספורט

מודעות: גילה שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון. עריכה: טובי פולק. עריכה גרפית: שפי דגן. צלם: עדי אבישי. עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

© כל הזכויות שמורות ל"מעריב"

בשער

וילי סימס שחקן לכל. משימה של מכבי ת"א, עם בתו דניאל, בת שלושה שבועות. (צילום: עדי אבישי)

מה בגליון

4–5: סימס: כמו סוס אציל; 6: כדורגל: לקראת שבתן; 7: זווית חופשית; 8: כדורסל+; 9: מנהל אדומן; 10–11: בית"ר ת"א החדשה; 12–13: פוסטר: שטפי גראף; 14–15: נורדנה; 16: נ.ב.א; 17: לקראת טייסון־הולמס; 18: טוטו; 20: יובל אוחנה; 21–23: מוסף מעריב ילדים

½★★★★

"ג'ולי אנדריוס פשוט מופלאה."
– Rex Reed, "AT THE MOVIES"

"משחק מצויין ובעל איכות. אין ספק - אנדריוס נהדרת."
– William Wolf, GANNETT NEWS SERVICE

מאבק לחיים

ג'ולי אנדריוס
אלן בייטס
מקס פון סידוב

עם רופרט אברט
עפ"י מחזהו של
טום קמפינסקי DUET FOR ONE
הפקתם של
מנחם גולן ויורם גלובוס
במאי אנדריי קונצ'לובסקי

בכורה ארצית
"אורלי" תל־אביב
ל"ל עוש': 10
מוצ"ש: 7.15, 9.30
ימי חול: 4.30, 7.15, 9.30

סוס איציל

...גדולים במיוחד ...בגד הוא מצטיין
למטה: משפחת סימס בהרכב מלא: וילי, אריאלה והבת דניאל
(צילומים: עדי אבישי)

וילי סימס – כדורסלן בכל רמ"ח איבריו, אתלט עם ניתור מעולה, שומר חזק, קלע מרחוק, מהיר ■ הקייץ הגיע לפיסגת הקריירה שלו, כשנחת במכבי ת"א, אבל עדיין לא מצא את תיפקודו המתאים ביותר ■ מסוגל למעשה לבצע כל תפקיד (פרט לסנטר) ■ קפטן אלופת אירופה, מייק ד'אנטוני אמר עליו: "השחקן המסוכן ביותר של מכבי – כי אין לדעת מה ומהיכן לצפות אותו". מחמאה אדירה ■ סגנון משחקו מבוסס על יכולת אישית ובעיקר חופש פעולה, רק שיתנו לו והוא יהיה מאושר

מרדכי רוזנבלום

שני אירועים חשובים בחייו המקצועיים של וילי סימס, אירעו הקייץ. האחד חיובי ביותר. השני – קצת פחות. לשחק במכבי ת"א זה ללא ספק גולת הכותרת בקריירה של כל כדורסלן והעברתו של וילי למועדון מספר 1 בישראל ואחד הטובים באירופה, יכול בצדק להחשב כפיסגה.

האירוע האחר, הפחות חיובי מבחינתו, קשור לתיפקודו בקבוצה החדשה. רלף קליין, מאמנה החדש־ישן של מכבי ת"א, החליט להטיל עליו את תפקיד הפליי־מייקר, אחרי כמה נסיונות מוצלחים, שהראשון בהם היה במהלך משחק ההוקרה ללו סילבר, מול נבחרת אירופה.

וילי סימס, בן 29, 1.96 מטר, כדורסלן בכל רמ"ח אבריו, אתלט של ממש, בעל ניתור אדיר, יכולת קליעה ממרחק רב ופריצה סוחפת ומלהיבה לסל, נתגלה בקייץ האחרון גם כרכז משחק. אבל כאן, בנקודה זו, החלה הבעיה שלו.

יכולת טבעית

פול מקראקן, כדורסלן שחור שהופיע בעבר במדי מכבי ת"א, בעל נתונים דומים לאלו של וילי, אמר לי פעם, אחרי שהוצב, בניגוד לרצונו, בעמדת הרכז במכבי: "לוקחים סוס מירוץ אציל ורותמים אותו לעגלה..."

דומה שזו בדיוק מה שאירע לסימס.

וילי הוא מסוג הכדורסלנים המתבססים בסגנון משחקם על יכולת טבעית ועל פעולה אינסטינקטיבית. ראינו אותו במהלך שבע השנים שהוא בארץ, במדי מכבי חיפה, הפועל ת"א ואליצור נתניה – דוהר ללא מעצורים, קולע סלים מרהיבים, קולט כדורים חוזרים ויותר מכל, מפגין יכולת טובה בהגנה, שהוציאה לו שם כאחד המגינים הטובים בישראל.

שחקן רב־גווני הבנוי כולו לשיטה הכל־כך אהובה על האמריקנים השחורים – "אחד על אחד". יתר על כן; כמו כל כדורסלן טוב, בנוי גם סימס למלא תפקידים רבים ואינו מצטמצם רק באחד. תרצו הוא משמש "סקנד גארד" (שחקן חוץ שני). יש בעיה? – הוא יכול לשחק היטב גם כ"סמול פורוורד" (חצי פינה) ואם המאמן מתעקש – וילי סימס מוכן גם לשמש רכז.

מלכודת אישית

אך אליה וקוץ בה. כדורסלן שמתבסס במשחקו על היכולת הטבעית שלו, נכנס למלכודת אישית כאשר הוא חייב להתחיל לחשוב ולתכנן את משחק חבריו.

ג'ים בואטרייט, אחד הקלעים הגדולים שהיו אי פעם במכבי ת"א, היה "מאבד את היד" כאשר עצר לאלפית שניה כדי לחשוב לפני הזריקה לסל. הוא היה מתרומם עם הגב לסל, מסתובב בעודו באויר וצולף ללא תיכנון או מחשבה. "פעולה עיוורת", אינסטינקטיבית.

לא במקרה חוששים רבים מאמני הקבוצות בבית הגמר האירופי, מוילי סימס. לא רק המאמנים.

פוחדים ממנו. מייק ד'אנטוני, קפטן טרייסר מילאנו, אלופת אירופה ומחזיקת הגביע הבין־יבשתי השנה, אמר ערב המשחק ביד־אליהו: "מכבי קבוצה מצויינת. יש בה שחקנים גדולים כמו דורון ג'מצ'י, קוין מגי, מיקי ברקוביץ', מוטי ארואסטי ואחרים. אבל המסוכן ביותר הוא וילי סימס. לעולם אינך יודע מה לצפות ממנו, מהיכן יעלה עליך. יש לו קליעות מצויינות ומפתיעות מאד מבחוץ, הוא מצטיין במהירותו, בפריצות לסל, בריבאונדים ובהגנת ברזל".

העונה הטובה ביותר

ואומנם כך. וילי מסוגל היום לכל. לא במקרה נתן את העונה הטובה ביותר שלו בישראל, במדי אליצור נתניה – אותה קבוצה מלהיבה בעונה הראשונה שלה בליגה הלאומית. הוא קיבל אז יד חופשית לעשות במגרש את מה שהוא יודע – ויודע היטב. כלומר: לתפש את הסל ב"אחד על אחד". דני ברכה ריכז ולפעמים גם קרל נברסון. את סימס לא רתמו מעולם לעגלה, לא כיוונו אותו, אלא נתנו לו לרוץ חופשי ומאושר.

סימס איננו מדבר, לא מתלונן – לפחות לא בשיחות לאמצעי התקשורת. דומה כי הוא עדיין מנסה לעכל את העוכרה שמכבי ת"א רצתה בו. היה מוכן לעשות הכל – ורק שיתנו לו לשחק במדים הצהובים של האלופה הישראלית.

היום, אחרי מחצית עונה בליגה ובהתקרב מחצית הליגה האירופית הקשה, בית־הגמר בן שמונה הקבוצות הטובות ביבשת (למעט הסובייטים שאינם משתתפים הפעם בגלל השנה האולימפית) – דומה שהוא נולד לתוכם. מכבי חיפה, בה החל את דרכו בארץ – נשכחה. השנתיים שלו בהפועל ת"א – גם הן תוייקו באיזשהו מקום בארכיון הפרטי. אולי הוא עוד נזכר מפעם לפעם בהילולה הגדולה שבה השתתף יחד עם הלהקה השחורה מנתניה – אבל היום הוא מכבי ת"א בלבד. צהוב־כחול.

לישראל, דרך המכביה

דור שלישי של יהודים אמריקנים שחורים. לא הגיע אלינו בעזרת גיור אינסטנט, כמו כמה מחבריו שנקלטו בכדורסל הישראלי. סבתו מצד אימו, נישאה ליהודי לבן (ג'ק מילר היה שמו) – והתגיירה. וילי גדל מגיל חמש בבית הסבתא ברובע קווינס שבניו־יורק, אחרי שהוריו נפרדו ועזבו. עד התיכון, היה מבקר קבוע ב"טמפל" השכונתי – ואז עזב הכל לטובת הספורט. הכדורסל כבש את ליבו ולא הירפה, גם לא באוניברסיטת לואיזיאנה.

ההיכרות עם ישראל נעשתה באמצעות המכביה. המאמן שלו באוניברסיטה, פלויר בנקס, סיפר על הקמת הנבחרת האמריקנית למשחקי המכביה, בישראל של 1977. סימס הצטרף מיד – לא לפני שראשי המשלחת מארה"ב ערכו בדיקה קפדנית ומדוקדקת ביותר בדבר יהדותו, בדיקה שלא היתה מביישת שום גורם בישראל. סימס נמצא כשיר וגם כשר – וזכה במדליית הזהב.

אחרי ארבע שנים, שוב ראינו אותו כאן במדי נבחרת ארה"ב למכביה של 1981. זו היתה המכביה המכריעת בחייו. אחרי המשחקים (ושוב עם מדליית זהב) – נשאר בארץ, אחרי שקיבל הצעה ממכבי חיפה להצטרף לשורותיה.

ההצעה מדנוור

אומנם באותה עת נבחר גם בידי הדנוור נאגטס מהנ.ב.א. ואף הוצע לו שם חוזה של 75 אלף דולר, אולם ללא "גרנטי", כלומר, ללא הבטחה שאם ייפצע וייאלץ להפסיק לשחק, ימשיכו לשלם לו את שכרו. בדנוור אמרו שבמקרה של פציעה יפסקו גם התשלומים וסימס החליט לוותר על ההצעה המפתה ולחתום עם מכבי חיפה.

מכבי חיפה ואחר־כך הפועל ת"א (שנתיים) ובינתיים שם שירות בצה"ל (טוראי וילי סימס, מספר אישי 4333508) ואחר־כך שנתיים באליצור נתניה.

היום הוא כאמור במכבי ת"א – ולא אמר עדיין את המילה האחרונה. ■

סימס מדגמן בגד ים. עכשיו הוא צהוב־כחול

מאמן אורטז: יש לו שמירה אמריקנית

וילי סימס נשוי לאריאלה ואב לבת, דניאל, בת פחות מחודש. אב גאה ומאושר.

ינואר 1988. אמצע העונה האירופית. מכבי ת"א אחרי מחזור 6 בבית הגמר. מקום שלישי ועם הפנים אל גאנט שבבלגיה, לשלב חצי הגמר. אחרי הניצחון בחוץ על קלן וביד־אליהו על אורטז ולפני משחק הערב בבלגראד, מול פרטיזן.

בספטמבר אמר כי השתלב בקבוצה. אין לו בעיות במישור הזה. כמו כל מקצועני אחר, למד אותה היטב וכשנכנס לשחק בפעם הראשונה במדריד (מול נבחרת אירופה), נדמה היה לו כאילו נולד שם.

בשבוע שעבר מול אורטז לא קלע נקודות רבות – אבל את ההגנה שלו, הצרפתים לא ישכחו כל־כך מהר. בוודאי לא הופנאגל, כוכבה של אורטז.

אחרי המשחק אמר: "השמירה של סימס אגרסיבית מאד". גם המאמן האמריקני של אורטז, ג'ורג' פישר, ידע לציין את השמירה של סימס: "עבורה אמריקנית טיפוסית".

סימס הוא רב־גוני ולא רק בכדורסל. בטירונות, כך שמענו, היה חייל מצטיין. בשלב מסויים הזמן לדגמן בתצוגות אופנה. גם הפגין כשרון אחר: ניחן בקול ערב ולא מן הנמנע שבעתיד הלא רחוק נשמע אותו מזמר.

אבל כרגע הוא שקוע רובו ככולו בכדורסל ובמכבי ת"א.

על הכוונת

ארז קופמן

בית"ר ירושלים מול הפועל פ"ת, בשבת, במחזור 20 בליגה הלאומית ■ העימות המסקרן בין שתי הקבוצות שניצחו בשבת שעברה בשני "מסמרים" – בית"ר, בשכונה את בני־יהודה; פ"ת, שהביסה את שמשון – עד משחק זה בעלת ההגנה הטובה ביותר בליגה – עם חמישיה ■ מה אומרים המאמנים

אברהם גרנט: לא אשנה בשיטה שלי, גם בחוץ

מאמן אליהו עופר: לבית"ר פוטנציאל אדיר

גרנט: את פ"ת תמיד כדאי לראות

– אברהם גרנט (מאמן הפועל פ"ת), שמשון ספגה 11 שערים ב־18 מחזורים ואתם הבקעתם לה חמישיה. איך זה קרה?

– יש לנו הרבה שחקנים התקפיים. לא סיימנו אף משחק העונה ב־0–0. התוצאה גבוהה מדי, אבל זה בגלל אופי השחקנים שלי ובגלל ששמשון נלחצה משערי היתרון המוקדמים שלנו ופתחה את המגרש. ניצלנו הגנה דלילה.

– פ"ת בקו עליה?

– פתחנו ב־2 הפסדים. אח"כ לא הפסדנו 9 משחקים, ואז באו 4 הפסדים ברציפות. כעת אנו שוב בקו עליה. גם ברגעים הקשים לא נכנסנו לפאניקה ולא שיניתי בשיטת המשחק, שנשארה תמיד קבועה. זו דרכי.

מצבי הבקעה

– מה המטרה שלך כמאמן פ"ת?

– להחזיר את הקהל למגרשים, במשחק אטרקטיבי. לפעמים זו בעיה, כי הדבר לא מתבטא תמיד בנקודות. גם בהפסדים שלנו לא שיחקנו רע, וזאת אמרו גם המנצחות שלנו.

– מהי שיטת משחק אטרקטיבית?– מול שמשון לא שיחקנו טוב בהרבה מבמשחקים אחרים. בכל משחק אנו מגיעים למצבי הבקעה. גם המזל לא שיחק איתנו העונה. כ"ש השוותה בהזדמנות בודדת שהיתה לה. הקהל שבא לראותנו יודע שלא ישתעמם.

– ההרכב שלך יותר תוקפני מהממוצע בליגה?

– לא אדבר על קבוצות אחרות. אבל מי שיביט בהרכב שלנו ימצא 6–7 שחקנים התקפיים וזה הרבה. אסור גם לשכוח מול איזו מערכת ציפיות אנו מתמודדים. מי דיבר עלינו בתחזיות לקראת העונה? – אף אחד.

– גם במשחקי חוץ אתה מציב הרכב תוקפני?

– בוודאי. ההוראות שנתתי בכ"ש דמו לאלו שנתתי לקראת שמשון. הצבתי אותו הרכב לשני המשחקים. לא אשנה בסגנון המשחק שאני עובד עליו הרבה זמן, לא ניסוג לאחור במשחקי חוץ. אולי זה יהיה ע"ח נקודות בפתיחה, אבל בטווח הארוך, זה יפצה עצמו. אני מאמין בכך בלב שלם.

– נראה שהרכב פ"ת התייצב באחרונה.

– מי שמשחק כרגע, בכושר טוב. בשבת ישבו בחוץ בסון, מרקוס, חזן וקושוילי, שחקני הרכב ולא פחות טובים ממי שמשחק כרגע בהרכב הראשון. ישחק מי שבכושר טוב יותר.

חזן? – בבד־לאק

– מה עם אלון חזן?

– סובל מבד־לאק. גורר פציעה לאחר פציעה. כשחזר, לא היה בכושר, רק בו תלוי קצב חזרתו.

– וניר לוין פורח. הבקיע כבר 10 שערים.

– ניר היה תמיד בחור טוב, אבל ההצלחה, לפני שנתיים, גרמה לו אולי לשכוח שצריך לעבוד קשה. העונה יש אצלו שינוי אדיר בגישה. חי חיים ספורטיביים ודואג לעצמו. זה השתלם לו ולנו, ועוד איך.

– ואולי השיפור אצלו חל בגלל מהירות המשחק שלכם ובגלל יוסי שושני?

– יש בזה משהו. שושני תורם לכל מערכינו בניידותו וראיית משחקו. יש גם מגן שעוזר לניר בצורה יוצאת מהכלל, אבל השיפור שלו, בעיקר בגללו עצמו.

– בשבת מול בית"ר ירושלים. בת"א רוצים לראות מיהי זו שניצחה 2–5 את שמשון?

– את פ"ת כדאי תמיד לראות. אנו אוהבים לשחק פתוח וגם נותנים ליריבה לשחק. נבוא לשחק בסגנון האהוב עלינו גם מול בית"ר, בתקווה שנצליח. יהיה קשה. לאחר שניצחנו את בית"ד 1–2 בסבוב הראשון, אמרתי שהיא המועמדת שלי לתואר. תמיד אהבתי את השחקנים והסגנון שלהם. לא חוזר מהדברים הללו. ■

עופר: אצלי לא יתנו הופעה חלבית

– אליהו עופר, אתה מאמן את בית"ר ירושלים כבר שלושה מחזורים. מרוצה ממה שאתה רואה בינתיים?

– אנו בדרך הנכונה. מצאתי התקדמות קטנה.

– לנצח את נתניה ובני־יהודה בשכונה זה בהחלט יפה.

– יפה, אבל לא אומר שאנו טובים כרגע. בעוד חודש אהיה חכם יותר.

– ומהו השיפור אצלכם?

– אני יודע איזו קבוצה קיבלתי כשבאתי לירושלים, אבל שומר זאת בבטן. לא פייר להגיד זאת היום. כל מילה תתפרש כביקורת.

עבודה קשה

– ומדוע תהיה חכם יותר בעוד חודש?

– כי לבית"ר יש פוטנציאל אדיר, הן בקבוצה והן כבודדים. די בכך כדי שאדע בדיוק מה אני רוצה מהם: עבודה קשה, כדי לחזור לדרך שאני רוצה שנלך בה. וזה לוקח זמן.

– תמיד אתה משתמש במילים עבודה קשה?

– אני מדבר לשחקנים שלי בשפה שלהם, ויש להם שפה קשה. כולם יודעים שאליהו עופר דורש הרבה משחקניו. בעצמי אני חסיד העבודה הקשה.

– מוכן להבהיר מהי עבודה קשה בעיניך.

– הכוונה למשמעת אישית במגרש ומחוצה לו ושהשחקנים יעבדו חזק על הכשרון שלהם. אלו הדברים העיקריים. אם יבוצעו – נמנע מצבי הפקרות על המגרש. שחקנים לא יתנו הופעה חלבית כמו שראיתי בקבוצה. ואז נראה ששחקן בית"ר נותן את הנשמה למען חברו. שחקני הכדורגל שלנו הרי הם ביסודם מפונקים.

– איך השחקנים מגיבים לקשיחות שלך?

– בינתיים, הקשיחות עזרה – אפילו שרק מעט, וזה מוכיח את צדקתי. השחקנים? – הרי מכירים אותי טוב מאוד ויודעים שאין להם ברירה אלא ללכת בדרכי.

– עליתם למקום החמישי ופתאום מזכירים אתכם במועמדים לאליפות.

– המטרה היחידה שלי כרגע היא להחזיר לירושלים את הכדורגל החוּבי ושיטת המשחק המתאימים לה. רוצה שישחקו אטרקטיבי, ממושמע, נוקשה ושיאמינו ביכולתם. זה הקו שלי והוא יבוצע בדרך הקשה. אולי יתן פירות.

– הבקעתם די הרבה: 27 וספגתם 28, וזה כבר המון.

– הכל עניין של אחריות. ספגנו יותר מדי. קשה לדרוש מאלופה להילחם על כל כדור כמו שדורשים אצלנו מקבוצה שבסכנת ירידה. זו הבעיה הכי גדולה שלי, כרגע.

– מלמיליאן פורח במחזורים האחרונים. זה בזכותך?

– אורי שחקן גדול, אין ספק. אבל הוא חייב בעטיפת שחקנים לוחמת סביבו, שתיתן לו אפשרות להתבטא. העטיפה משתפרת, אבל גם אורי בקי עליה בלחימה שלו.

– איך דורשים מאורי להלחם, זה הרי לא הסגנון שלו?

– כשאני דורש מאורי, כל השאר מבינים שאני רציני. מי כמוהו יודע כמה חשוב לו שהקבוצה תילחם. מבחוץ, אולי זה נראה מפחיד לדרוש זאת מכוכב כמוהו, אבל זה די קל. כמאמן, הוא נוח לעבודה קשה. באימונים נותן הכל ובשבת יש תוצאות.

בשבת – מלחמה

– צפוי לכם משחק קשה בשבת הקרובה, מול הפועל פ"ת, שהבקיעה בשבת שעברה חמישיה להגנה הטובה בליגה.

– נכון, יהיה קשה. אבל הנצחון הגבוה שלהם, 2–5 על שמשון, לא אומר מאומה לגבי יכולתם. שמשון פתחה את המשחק מוקדם מדי. אבל גם אם היו מנצחים 0–1 הייתי בטוח שזו קבוצה טובה מאוד. יש להם שחקנים צעירים שנלחמים ומתלהבים על המגרש. יש להם את יוסי שושני, שאני גידלתי אותו, והוא נותן להם המון צבע. יהיה קשה מאוד לנצח אותם, אבל גם להיפך. אני מתכונן למלחמה על כדור ועל כל מטר של המגרש. ■

זירה חופשית

על העדר לב וראש רגיש

אברהם שרון

רבותי המאמנים, העיתונאים, השחקנים הפעילים, השופטים, השחקנים בדימוס, וכל מי שיד לו ודגל (גם אם לא תמיד לב חושב וראש רגיש) באחד מענפי הספורט, או באחדים מהם.

ריבויין מעורר הדאגה של התנצחויות בין העוסקים בספורט, ניהול חשבונות בכלל ותיסולם בפרט, נאצות ועלבונות, חרפות וגידופים, מכות יבשות מעל החגורה ומתחתיה – מחייבים עצירה ובחינה מחדש של אופי היחסים וצביונם. התדרדרותם עד למדרגה אנושית נמוכה, שיש בה כדי בזיון וקצף, השמצות וכיסוחים לרוב, דו־קרבות מילוליים, אישוש גירסות והפרכתן, גיבוש דעות וסתירתן, פיתוח תיאוריות סבוכות ונפתלות על התאמת אנשים לתפקידים או, על פי רוב, אי התאמתם, הפיכת מדורי ספורט שונים לבתי־דין שדה, ערכאה לשיפוט מהיר, חריצת דין בטרם משפט והתקפות פרועות, גסות ושלוחות רסן על "נאשמים", אשר המניע העיקרי להן, ובדרך כלל גם היחיד, הוא אישי לחלוטין – כל אלו הן תופעות אשר כל מי שהספורט בישראל יקר וחשוב לו, חייב להוקיען בכל תוקף.

כל מערכת ספורטיבית היא רגישה ומורכבת. משמשים בה אנשים שונים בתפקידים שונים. זו מערכת הישגית, טעונה במתחים, באמביציות חריפות, מלאה בגאווה. אין איש שאוהב להפסיד ומעטים מאוד הם האנשים היודעים להפסיד, אם לא בכבוד, לכל הפחות בשקט.

תירוץ ההפסדים גורר, לא פעם, טפילת־אשם במאמנים או בשחקנים אחרים, ברפיון מאמצי הנהלה או בחוסר ידע מקצועי מספיק, בחוסר אמצעי אימון נאותים, בעליבותם של המגרשים או במדיניות ניהול שגויה של המועדון, אליו משתייך השחקן.

תופעות אלה רבות ומרוכזות, בעיקר בכדורגל – אולם גם ענפי ספורט אחרים אינם פטורים מהן.

קיימת בקרב עתונאי ספורט אחדים תפיסה לפיה, ככל שהעט סובל ברעל חריף יותר וככל שהחיצים מושחזים יותר, כך גובר הסיכוי להשגת מטרתם, שהיא, כמדומה, לעזאזל הספורט עצמו העיקר אופן סיקורו, צורת הכיסוי שלו, הדרך שבה מבליט עצמו הכותב עליו. אחדים מעתונאי הספורט סבורים, שהם חשובים יותר מהאירוע שעליו הם כותבים ויותר מהשחקנים השותפים לו.

העדפת הכותב את עצמו והרצון לייחס לעצמו כוח והשפעה ויכולת לפטר מאמנים או לקומם נגדם שחקנים; המעורבות החטטנית, הלא עניינית, של מי מהם במהלכי שחקנים שונים היא הרסנית, הן לספורט עצמו והן לכותבים עליו.

לטעמי, עתונאות ספורט מן הסוג הנפסד והבוטה, הבאה לידי ביטוי בתכיפות הדיאלוגים שמנהלים שחקנים, מאמנים ועתונאים מעל דפי העתון – עלולה להזיק לספורט ולהרע לכל מי שמעורבים בו.

הספורט הישראלי בכלל והכדורגל הישראלי בפרט, חייבים לשוב אל משטר שיש בו הפרדת רשויות מוחלטת: המאמנים – יאמנו, השחקנים ישחקו והעתונאים – יכתבו.

במצב בו כולם עושים הכול – כל זורק עצות אקראי הוא מאמן, כל בועט הוא כדורגלן וכל מרואיין הוא עתונאי־בכוח – אי אפשר לקיים מסגרת ספורטיבית יפה, מהנה, הוגנת ומקצועית.

עירוב הרשויות והשגת גבולה של אחת על ידי המופקדים על זולתה, הן השפעות הרסניות.

כל מי שמאמין בחשיבות הספורט וקנאי לאיכותו, כל מי שמקווה להסגת הגלגל לאחור ומייחל לשינוי הדרך לפנים; כל מי שמאמין ומקווה שאפשר לשוב ולכונן בספורט סדר דברים חדש, תקין, יפה וטוב – חייב לקרוא למחשבה חדשה בלב, ולרגישות חדשה בראש. מחשבה שקטה ומסודרת ועניינית, דאגה כנה ואמיתית מן המצב ורצון חזק להפיכת הספורט לעיסוק שיש בו עניין, מתח, הנאה ורווח לכל, שעשויים לפתוח תקופה יפה.

מי מאתנו אדיש ליופי?

ליגה אמריקנית וליגה ישראלית

עמי ליבנה (עין חרוד איחוד)

אי אפשר להתחבא יותר: 90% מהקולעים בליגה הלאומית בכדורסל הם אמריקנים, המופיעים כאן בשמות וכינויים שונים. אבל אם רוצים גם כדורסל ישראלי, יש הכרח להקים במקביל ליגה מיוחדת ונפרדת לישראלים. אין ברירה אחרת.

הליגה האמריקנית הישראלית תהיה "ביזנס שאו", והליגה הישראלית תיועד לטיפוח הכדורסל היצוגי לאומי. ביוגוסלאוויה, פולין וצ'כיה יש כדורסל לאומי טוב בלי אמריקנים. (ביוון, אלופת אירופה, אין עדיין אמריקנים, אבל יש החלטה שתחל מהעונה הבאה הם ייכנסו גם לליגה זו). אין שום סיבה שלא נחקה את יוגוסלאוויה, למשל. הנושא הוא דחוף וחייב למצוא פתרונו מיד, אין לחכות שנה נוספת.

מה שקרה בדרג ב' בבולגריה זה מספיק ודי. יכול להיות שיש גם צורך להחליף את כל חברי איגוד הכדורסל, כולל היושב ראש. גם "הוועדה המקצועית" היא גוף חסר־ערך וללא יכולת להתמודד עם בעיותיה של הנבחרת הלאומית.

הדבר היחיד שאולי כדאי לייבא מחו"ל הם מאמנים בעלי שיעור קומה, כאלו שהוכיחו עצמם מבחינת היידע והמקצועיות. דן פטרסון למשל, שנשאר פנוי, אחר שלא חידש את חוזהו במילאנו.

תשלומים ומשכורות גבוהות יהיו רק בליגה האמריקנית, לצרכי ה"שואו". בליגה הישראלית האמיתית יהיו חובבים בלבד, כאלו שישחקו לשם הנאה וייצגו את מדינתם בכבוד. הריצה המטורפת אחרי שחקנים זרים הורסת את הכדורסל הישראלי בכלל ואת הייצוגי בפרט. יש לחתוך את העניין, בכל האמצעים.

אם ציבור הצופים רוצה הצגות יפות, אפשר לתת לו בעד כספו מה שהוא רוצה. אולם האינטרס של הספורט והמדינה מחייב היערכות אחרת לחלוטין, ושתי ליגות: אחת ל"הצגות ולביזנס" והאחרת ל כדורסל ישראלי מקורי. זה הפתרון המעשי והיחידי.

אין להתקוטט ואין לגרש שחקנים. צריך רק לתת הזדמנות לישראלים צעירים ומוכשרים, להוכיח את עצמם. הם יוכלו ללמוד מהליגה האמריקנית את כל הסודות המקצועיים שהם מחפשים, ואם כבר מחפשים תיזוק, אפשר להזמין את פטרוביץ', גאליס וד"ר ג'יי – אבל כדי שילמדו כאן משהו את שחקני ישראל הצעירים והמוכשרים, במחנות אימונים מיוחדים רק בשבילם.

המצב הקיים מחייב מהפיכה מיידית.

כדורסל +

משה לדר

בחזרה לפיוניר

אותם ישראלים שיעשו הבוקר דרכם לבלגראד, לראות את מכבי בערב במשחקה עם פרטיזאן ולחזור הביתה לפנות בוקר, טרוטי עיניים, אך בוודאי מלאי חוויות מסיור הבזק – עתידים לחזות בקבוצה יוגוסלאווית טובה, נציגה נאמנה, כמו שאומרים, של מדינת־כדורסל. אילו היה משחק הסלים ענף ייצור ומחלקה במשרד התעשייה והמסחר של מדינה זו – אין לי ספק שכמה מהבעיות הכלכליות שלה היו באות לפתרונן.

דומה שבמדינה זו קיים מאגר בלתי נדלה של כשרונות ובאשר ל"נקניקים", כפי שמכנים בדרך כלל את הגבוהים שבחבורה – יש אגדות המספרות שאי שם, במחוז מונטנגרו, הם צמחים על העצים ויש צורך רק לבוא ולקטוף...

די להעיף מבט על רשימת השחקנים של פרטיזאן לקראת משחק הערב. שבעה מהם מתחילים ב־2 מטרים + והרשימה נסגרת אצל מירוסלאב פקארסקי (2.11) ו־ולאדו דיבאץ' (2.12).

מכבי כבר היתה ב"פיוניר", האולם שבו יתקיים המיפגש הערב, ויש לה זכרונות נעימים מאוד משם. ב־7 באפריל 77', זכתה שם מכבי בגביע האירופי הראשון שלה, בנצחון על "מובילג'ירג'י" ואריזה. אבל הערב תהיה התמונה שונה. מול מכבי תתייצב קבוצה מקומית, שקהלה אינו נופל במאומה מהקהל החם שיש למכבי ביד־אליהו.

מסורת ההצלחות של הכדורסל היוגוסלאווי בגביעי אירופה השונים – ארוכה ומפוארת מזו של מכבי, עם הכבוד הראוי לאלופה הישראלית. המאזן היוגוסלאווי בזירה האירופית בא לידי ביטוי בשלושה גביעים לאלופים (בוסנה ב־79' וציבונה ב־85' וב־86'), בשלושה נצחונות במסגרת מחזיקות־הגביע (הכוכב האדום ב־74' ושוב ציבונה פעמיים, ב־82' וב־87') ובשלוש זכיות בגביע קוראץ', הגביע שליוגוסלאווים רבים יש אליו סנטימנטים, שכן המשחקים במסגרתו משמשים יד־זכרון לאחד מגדולי הכדורסלנים של מדינה זו, ראדיבוי קוראץ'. בקוראץ' אנו מוצאים שוב שלוש פעמים את יוגוסלאוויה, ואחרי לוקומוטיב זאגרב, שזכתה בו ב־72', יש לנו פגישה עם יריבת מכבי הערב, פרטיזאן, ששמה מתנוסס על כן הגביע פעמיים: ב־78' וב־79'.

ביוגוסלאוויה נהוג לכנות את שחקני פרטיזאן "פאפיס", התינוקות. אך מאחורי החיתולים – יש לתינוקות הללו גם מסורת־מועדון. ארבע פעמים ב־15 השנים האחרונות היתה פרטיזאן אלופת יוגוסלאוויה ומנהלה המקצועי כיום, דראגאן קיצ'אנוביץ', מבטיח שהבחורים שלו יילחמו על התואר גם העונה.

כרגע, וגם אחרי מלחמות פנימיות בבירה עצמה (בנוסף לפרטיזאן מופיעות בליגה הראשונה גם "הכוכב האדום" וקבוצת IMT) מדורגים הפרטיזאנים של דראגאן במקום השלישי בטבלה, אחרי יוגופלסטיקה ספליט, שאותה ראינו השבוע באוסישקין מול הפועל ת"א, וציבונה זאגרב.

אבל בהקשר שלנו, חשוב יותר לזכור שפרטיזאן מובילה כיום את טבלת בית הגמר האירופי ומבחינתה של מכבי זהו עוד מבחן מורט־עצבים, כפי שרק מכבי יכולה להציג במשחקי העונה. ■

בלגרד, אפריל 77': אוהדי מכבי ת"א צוהלים באולם "פאיוניר", אחרי הזכייה ההסטורית בגביע אירופה לאלופות בכדורסל

קוראים לו ליפסקי

סיד ליפסקי (בתמונה), יהודי אנגלי טוב, הגיע לארץ במינוי פיב"א להשקיף על משחק מכבי ת"א – אורתז. עוד לפני שהתחיל במלאכתו, בישר לנו על סנסציה בגביע קוראץ'. מנצ'טסר־יונייטד, לא כדורגל, כדורסלו, ניצחה בקאזרטה את קבוצתו של אוסקאר שמידט בגביע קוראץ'.

הבטנו עליו קצת בהשתוממות. סוכנויות הידיעות דיווחו לנו, עוד קודם לכן, על נצחון האיטלקים בנקודה, אחרי הארכה. אבל ליפסקי בשלו: יונייטד!

ליפסקי לא מתעצל: מצלצל ללונדון וחוזר אלינו: יונייטד, ולא רק זאת: הישראלי זלינגר שפט במשחק. שאלו אותו. לסוכנויות הידיעות לא נותרה ברירה אלא להתנצל ולהחזיר את הסדר על כנו. יונייטד 120; קאזרטה 119.

ומיד אחרי שתוקן העיוות הזה, לבש סיד את חליפת הייצוג, עזב לרגע את שולחן המזכירות ביד־אליהו וניצב בקו אחד עם השופטים כדי ללחוץ את ידיו של נשיא המדינה, מר חיים הרצוג, האורח מספר 1 בהיכל הספורט.

ליפסקי משקיף מהשולחן ביד־אליהו. צילום: עדי אבישי

אני מכיר את ליפסקי שנים רבות. הוא היה ממשוגעי־הכדורסל הראשונים באנגליה. העקשנות שלו הביאה לכך שההתאחדות הבינלאומית לא יכלה להתעלם ממנו והוא שובץ, מדי פעם, למשחקים כשופט.

על קריירת השיפוט שלו – אינני יכול להרחיב מלים. הוא לא ייכנס להיסטוריה כמי שהוסיף משהו למשחק. הוא שפט ברמתו, ויסלח לי סיד ידידי, של הוולשי ג'ונס, אותו ראינו לצד עמית תורכי במשחק האחרון עם אורתז, שבו היה ליפסקי משקיף. ומי שזוכר כמה שריקות תמוהות של הוולשי – יבין מיד למה הכוונה.

היום, כמשקיף מן הצד, לא מזיק ליפסקי למשחק. ככלות הכל – זהו הפרס שיכול לצפות מי שהקדיש ימים ולילות לאירגון כדורסל במדינה שעד לפני כמה שנים שאלו־שם Basketball Who?.

רק הפועל ת"א יש לו בראש

ידידיה רפפורט, מנהל "הארומים" – אוהב דווקא להתלבש בצהוב, אלא שחברי הנהלת הפועל ת"א כדורסל, "ירדו לחייו" בעניין הזה – ומאז הפסיק ■ איך הוזעק בלילה לת"א, מביתו שבראשל"צ – רק [illegible] ב־4 לפנות בוקר לנתב"ג, רק לשחרר לו את כלבו, שנחת בטיסה מארה"ב ■ "מוות הקליני" בדרכי הגביע

ידידיה רפפורט: כל העסק שלו סובב סביב הפועל ת"א, למרות שרוב אנשי צוותו אוהדי מכבי (צילום: עדי אבישי)

ברוריה ביגמן

לינטון טאונס וקארל איימוס הם הרכש הזר של הפועל ת"א. יונתן דלזל והאורווי לאסוף, הצטרפו כמתאזרחים. רביעיה ילידית ארה"ב שעולה כסף רב ל"ארומים" מת"א. אבל במועדון המנסה כבר שנים להתחרות ב"צהובים" ממכבי, סבורים שהרכש בה"א הידיעה הוא דווקא מי שעושה את עבודתו נאמנה בהתנדבות, וגם מוציא לא אחת כסף מכיסו הפרטי: המנהל ידידיה רפפורט (36).

"הרומן" שלו עם הפועל ת"א החל כשאברהם ברונר, אז אלוף ישראל במשקולות וחבר הפועל ת"א, הדביקו ב"חיידק האדום": "למרתי בבית הספר הדתי בר־אילן וכשבתות נהגתי להתגנב למכוניתו, להסיר שם את הכיפה כדי לנסוע עמו למשחקי כדורגל. רק הפועל ת"א היתה לי אז בראש". אחר כך היה כדורסלן בבית"ר ת"א: "היה לנו ורבי־נוער עם מכבי, שקבע מי תהיה האלופה. הובטח לנו סוף שבוע אם ננצח. הפסדנו 1 הפרש – ונשארנו לשבת על הספסל לבכות".

לקרב את האוהדים

בשנים האחרונות אינו הולך לכדורגל, מסתפק בכדורסל. רק הפועל ת"א יש לו בראש. תחילה, כאוהד, ישב ביציע, היה איכפת לו, קילל את המאמן, ההנהלה, השחקנים, השופטים. היום, כשהוא שומע את קולות־הזעם נגד רכישת קארל איימוס וביקורת אחרת, על שחקנים אחרים, הוא מייעץ לאוהדים: "תצעקו, אבל אל תקללו".

"אני סבור שצריך לדעת לקרב אוהדים. כמובן שאסור שהרחוב ינהל את הקבוצה, אבל אם ישנם אוהדים קנאים שנוסעים למשחק כדורגל בבאר־שבע וממשיכים משם לגליל, לכדורסל – צריך להסיר לפניהם את הכובע. מנהלים ושחקנים מתחלפים: אוהדים אמיתיים, שאיכפת להם – נשארים. צריך לשמור עליהם, אבל כמובן עם דיסטאנס", מסביר ידידיה את תפיסת עולמו.

24 שעות ביממה ("למעשה 25..."), שבעה ימים בשבוע, הוא הפועל ת"א. מדי לילה, בחצות, הוא מטלפן ללינטון טאונס ומברכו ב"לילה טוב". מדי בוקר, ב־6:40, הוא משוחח טלפונית מבית המסחר שלו לצרכי גומי בדרום ת"א, עם הקפטן עמוס פרישמן וקורא לו את דיווחי העתונים על הפועל ת"א. מסתפק בשלוש שעות שינה בלילה.

ידידיה מחובר לטלפון כמו לאינפוזיה. אחרי השיחה עם פרישמן מתחיל הסבב הקבוע: ליו"ר דני קורן, לראש הועדה המקצועית אריה גבעוני ואחר כך לשאר חברי הצוות הניהולי... אינו יכול מבלי לשמוע את קולם של השחקנים – ולחלקם מהם הוא ממש משמש שעון־מעורר...

כדי להשיגו בטלפון יש להזדהות אצל מזכירתו. "שיחות נכנסות בענייני כרטיסים – אני שונא", הוא מדגיש.

"כן, צריך להיות משוגע לענין הזה. אחרת אי אפשר למלא את התפקיד. אפשר להגיע לליבו של כל שחקן מבלי להתרפס וללקק. יש לעשות זאת כך, שכל מה שמעיק על השחקן – ייפתר. על זה אני מוכן להֵהרג".

כמה מבצעים כבר מאחוריו. למרות שהוא גר בראשון־לציון, איש מהכדורסלנים אינו חושב פעמיים לפני שהוא מזעיקו לעזרה, גם באמצע הלילה. טאונס המתגורר בצפון ת"א, הזעיקו ערב אחד מראשל"צ, רק כדי שיקנה לו כרטיסים לקולנוע... או כשדוד המים החמים לא פעל, או כשצריך היה לנסוע לשדה התעופה בארבע לפנות בוקר, לשחרר את כלבו 'טוני' שהגיע מארה"ב.

"כל המשרד שלי מסתובב במהלך העונה סביב הפועל ת"א וזה די פוגע בעסקים – אבל אינני יוכל בלי ה'סם' הזה". השליחים שעוברים אצלו, עסוקים בשליחויות רבות בענייני הפועל ת"א, אבל רוב עובדיו, במשרד, הם דווקא אוהדי מכבי. למעט התגרויות עוקצניות, אין עימותים. "אבל כאשר אני שומע ברשת הקשר האלחוטית של מכוניות העסק שלי את הקריאה מ'כ־כ־י', מ'כ־כ־י' – אני קצת מתרגז".

מעולם לא הודרך כיצד לנהל, גם לא עבר תקופת חפיפה עם קודמו. כל מה שעושה ועשה – בא מעצמו, עם לא מעט "דמי לימוד".

החזר מס

למרות שהוא "ארום בנשמה", ידידיה רפפורט אוהב להתלבש בצהוב. אבל, הוא מגלה, אחרי שחבריו בהפועל ירדו לחייו, הפסיק לקנות בגדים בצבע צהוב.

כעד הזמן, הכוח, המחשבה וכל מה שמשקיע למענם, כל יום – הוא דורש משחקניו "החזר מס": נצחונות. כן, היו גם כמה אכזבות.

לפני כל משחק נוהג לשוחח עם השחקנים ומסביר להם שהוא לוקח את הדברים באופן אישי. איננו מסוגל לשבת רגוע על הספסל, אינו עומד במתח. מדליק סיגריה בסיגריה. לא, עדיין לא מצא עצמו אוחז בידיו שתי סיגריות דלוקות, בו־זמנית – אבל זה עוד עלול לקרות... מאבד לעתים את השליטה על עצמו. נסחף. רופא הקבוצה פוקח על עין, בהתמדה. לאחר משחק, ברגעים של הרהור שני, בינו־לבינו, מתקשה להאמין שנהג כפי שנהג; שחעז לגדף שופטים, שחקני־יריב, מאמנים. "לא יתכן, זה לא אני", הוא מעיר אז לעצמו.

המאמן צינן אותו

למרות שכבר עבר יותר מחודש מאז דרבי הגביע – ואחריו גם באה "ההתרסקות" בנתניה – הנצחון באותו דרבי על מכבי ת"א, באוסישקין, עדיין בגדר אירוע עילאי. באותו משחק אמר מישהו, הוא, ידידיה, היה למעשה ב'מוות קליני', לא תיפקד. בסיום המשחק רץ לחדר ההלבשה, שלף בקבוקי שמפניה שהגניב יום קודם לכן למקרר... מאמן הפועל, משה ויינקרנץ, נאלץ לצנן את התלהבותו ותבע ממנו למתן את השמחה ולחזור למציאות.

"יש לי חלום", הוא מודה: "להוציא באמצע מאי הקרוב זוג מספריים מהתיק למסור אותם לעמוס פרישמן כדי שיגזור את רשתות הסלים... ואחר כך לפתוח כתגיגות ההכתרה". ■

בניגוד לכל התחזיות

רוח חדשה ובעיקר מנטאליות אחרת בבית"ר ת"א, המתאמצת העונה לשנות תדמית ■ אין יותר מענקי־הישרדות, הולכים קדימה ובקומה זקופה, רק המאמן יצחק שום לא מוכן להיכנס לספוקלציות ■ השינוי המשמעותי ביותר הוא בסגנון ובתיפקוד השחקנים ■ הצלחות ברכש והצלחות במשחקים הוציאו מהמחתרת לא מעט אוהדים ■ בית"ר החדשה

מאמן בית"ר ת"א יצחק שום (עם אלי תגר, מימין): כמי שבא מהכפר (סבא), דוגל בעבודה קשה ורבה (צילום: הנס אנגלסמן)

משה גורלי

לפני שנה היו שלוש בית"ריות בליגה הלאומית בכדורגל. שתיים מהן ברחו ממנה כבר בשלב המוקדם – זו הירושלמית לאליפות וזו הנתנייתית לארצית. בית"ר ת"א התלבטה לאן מועדות פניה ורק בדקה ה־90 הצליחה לשרוד ולהישאר בלאומית.

השנה, כך נדמה, החליטו בבית"ר ת"א שלא לדחות את הקץ ולהתבסס במקום טוב בטבלה כבר בשלב מוקדם, כדי לחסוך את מאבקי הקיום־סיום מורטי העצבים. כדי לתת לרוח החדשה ביטוי גם על המגרש, שינתה הקבוצה את פניה וחשוב יותר – את המנטאליות שלה.

ההדר הבית"רי

דוגמא קטנה: אין יותר מענקי הישארות בליגה. ל־2–3 שחקנים יש אפילו מענקי אליפות (!). מענק הישרדות הוא מענק תבוסתני, המתאים למי שמייעד את עצמו למאבקי תחתית מתישים והיו"ר ארצי בן־יעקב מבין היטב שלהדר הבית"רי מתאימה יותר הקומה הזקופה, ההליכה קדימה ולמעלה.

שותפו של ארצי למשימה זו הוא יצחק שום, שהועדף על־פני דרור בר־נור. שום שייך לאסכולת הכדורגל המזוהה עם עמנואל שפר, כפר־סבא וגרמניה. על אסכולה זו נמנים גם שלמה שרף ודרור קשטן. המאפיין את חבריה הוא אישיות מתוספסת, נוקשה וכיבדת־לשון, הנוטה לסבך אותם עם התקשורת, זו שמעדיפה את מוטל'ה שפיגלר וגיורא שפיגל הקולחים והאלגנטיים.

כאנשי כפר (סבא) אמיתיים הם מאמינים בעבודה קשה על המגרש. רק מי שהיה שחקן עצלן, כמו ארצי בן־יעקב, יודע להעריך את חשיבותה של העבודה הקשה בכדורגל: "הייתי עם הנבחרת במחנה אימון באתיופיה. שפר נכנס להעיר אותנו לאימון ב־6 בבוקר. הייתי מרביץ קללה, מסתובב לצד השני וממשיך לישון. היינו מתאמנים שלוש פעמים ביום ולזה לא הייתי מסוגל. בקבוצה, הייתי מתאמן שלוש פעמים, אבל שלוש בשבוע".

תדמית גרועה

ארצי ושום קיבלו קבוצה שסבלה מתדמית גרועה, הן במישור הניהולי (דוד לויאן) והן במישור המקצועי. לא רק קבוצת תחתית, אלא גם קבוצה נטולת כל ציביון וזהות, ששימשה תחנת מעבר לשחקנים. כל מי שנפלט ועדיין לא נקלט – התגלגל, כתחנת ביניים, בלגיון חורים הבית"רי. היום, משוקים בהרכב חמישה מתוצרת ביתו: אבי ליברמן, שבתאי טורס, שלומי עמר, ירון וניסן כהן. את המגמה הזו מתכוונים להמשיך בבית"ר על־ידי טיפוח צעירים כשמואל אברהמי, רון פז ושירן אוסנהיים, שכבר לוטשים עיניים מהספסל.

אולם, השינוי המשמעותי ביותר הוא בכדורגל עצמו. גם שום וגם ארצי מתהדרים באוריינטציה ההתקפית שלהם. שום הוא מאמין גדול בתיאוריה שההצלחה מותנית בהבקעת שער אחד יותר מאשר היריב. בתחילת העונה, שיחק עם שלושה חלוצים – דוד לביא, אלי תגר וירון כהן. גם היום, כשהוא משחק עם שניים, יש לו בקישור כלים התקפיים כנסים כהן ויוסי אדרי. גם שבתאי טורס מרבה לבקר ברחבת היריב. התנועה הכללית היא קדימה ולמעלה. כמעט שאין שמירה אישית על כוכבי היריב, וגם מי שמוצב בשמירה כזו, מתבקש להתנתק ממשימתו ולהצטרף למאמצי הקבוצה, כשהיא תוקפת.

בית"ר החדשה התגלתה במלוא תפארתה במשחק החוץ נגד מכבי חיפה, לפני שבועיים. חיפה, ככל אריה פצוע – ועוד בביתו – נראתה מסוכנת. אולם הבית"רים עם הרבה שכל והרבה כושר גופני, הוציאו את האויר והנקודות מהאריה החיפני שסיים את המשחק כחתלתול מוכה. התקפה הבית"רית לחצה את החיפנים ואילצה אותם לבעוט יותר כדורים חזרה לבוני גינצבורג, מאשר לשער של אבי ליברמן. הפריסה והפרס היו מושלמים והחיפנים הנבוכים לא הצליחו יותר מאשר להוציא שני כדורים מרשתם. השיטה של לחץ על כל המגרש, במשחק חוץ, מחייבת כושר גופני ותיאום קבוצתי גבוהים, אך בעיקר מנטאליות של ווינרים המאמינים בערכם.

נתנו צ'אנס להשתקם

בינתיים, רשאים ראשי בית"ר להתגאות בהצלחת היצוא והיבוא הטרום עונתי. שוחררו, מסיבות של גיל ומשמעת, השוער אלי ג'רבי, ברוך ידיד ויוסי מזרחי. נרכשו ושולבו בהצלחה, השוער אבי ליברמן, שהוא בין הטובים בארץ באחד־על־אחד והחלוץ אלי תגר, מיטרד רציני לכל הגנה. הוחזר ניסן כהן לאחר השבתתו מאונס למשך שנה, על רקע מעורבותו בפרשת מהמרי הטוטו. בבית"ר החליטו לתת לבחור צ'אנס להשתקם והוא אכן לוקח את הצ'אנס, בשתי רגליים. גם קנייתו של ישראל מאיה הוכחה כמוצלחת: מאיה יכול לשחק גם כמגן שמאלי. בואו עודד את יחיאל אבן־צור להילחם על מעמדו ואמנם מאז בואו של מאיה, השתפר אבן־צור פלאים. בלית ברירה משולב מאיה כקשר דפנסיבי + עובדה שכנראה תביא לשיפור דראסטי אצל רוני צמח וניסן כהן.

לא רק הרכש מצליח. ההפתעות הנעימות של בית"ר ת"א, השנה, הם שלומי עמר ושבתאי טורס, שסיווגם כשחקנים אפורים אינה גורעת מיעילותם. גם יוסי אדרי שאיפס באחרונה את רגלו האימתנית, מוסיף ליכולת הניווט שלו גם איומים ארוכי טווח על שער היריב. כל אלו, בגיבוי ספסל מגוון, המעמיד מחליפים ראויים, מעניקים לקבוצה אורך נשימה, הנחוץ להשגת המטרה, שבינתיים הס מלהזכירה – למרות שאיננה מילה גסה – אליפות.

בסקירת קאדר השחקנים, תופס מקום של כבוד נסים כהן. כהן הוא טיפוס. בגיל 32, עדיין אוהב את המקצוע אהבת נפש. מקדים לכל אימון, משקיע בו נשמה ומאמץ. כשהוא לא משחק ומתאמן בקבוצה, הוא מתרוצץ עם החבר'ה במגרש הקט־רגל שבשכונת ילדותו, נווה־ישראל. כשהוא לא במגרש, הוא טורח, כקפטן וכחבר, סביב חבריו לקבוצה. ניסן כהן מתחתן ונסים מסדר לו את האולם, את הכיבוד, המוסיקה וגם דירת מגורים. "את הילדים, לפחות, תשאיר לו לעשות...", אומר לו שום. גם החברים אוהבים אותו. אבן־צור, בוידוי נרגש: "תכתוב, תכתוב שנסים הוא תותח. אני מעריץ אותו עוד מילדות. החלום שלי היה לשחק לצידו".

נסים מאמין שישחק עד גיל 40. ארצי מוכן לתת לו מכסימום שנתיים. כהן: "או אני הולך לליגה א', ומשחק בשביל 40 אלף דולר לעונה". ארצי מסכם את הוויכוח: "את בית"ר אתה לא עוזב. משורה ישחרר רק המוות". נסים מהמר שהשורה הזו שייכת לז'בוטינסקי.

חלוקת סמכויות

את הצוות מובילים, כאמור, שום וארצי, תוך חלוקת סמכויות מוגדרת: שום מתרכז באימון על המגרש וארצי מופקד על הניהול, המו"מ והחוזים. כעו"ד שרכש את מיומנותו אצל אברהם סוכובולסקי, גדול מומחי המקרקעין בארץ, הוא בקיא ברזי המקל והגזר. כשהגיע לבית"ר ת"א, ניטש במלוא עוזו הקרב על עמדת הבלם האחורי בין צמח ליעקב כהן. ארצי קנס את שניהם והזהיר להם שאם לא יירגעו – יועפו שניהם. השניים נרגעו.

בתחילת העונה תיפקד יוסי הורי כיו"ר הקבוצה. הורי, מנכ"ל שחף, מבין במטוסים אך לא בכדורגלנים. כששמע כי דוד לביא אמור לקבל סכום יפה, על כל בישול שער, לא הסתיר את התפעלותו. תבשל 60–70 גולים, אמר ללביא ותהיה עשיר גדול. הורי פינה בסופו של דבר את חזירה, בלעדית, לארצי.

הדימוי הירוד שדבק בקבוצה, בשנים האחרונות, הוריד למחתרת את האוהדים שמתחילים אמנם לצוץ באחרונה, אך גם כשהם גלויים בהמוניהם, לא מדובר על יותר מכמה מאות. נסים כהן לא מוציא מכלל אפשרות שמדובר גם באוהדי מכבי ת"א (שתי הקבוצות משחקות יחד באיצטדיון ר"ג), שבגלל הבושה עשו הסבה לבית"ר.

הדימוי הירוד בתחילת העונה, הניב הסכם חלוקת הכנסות כרלקמן: 81.5 אחוז למכבי, 18.5 אחוז לבית"ר. יחס מהופך למיקומן הטבלאי של השתיים. ארצי מפנטז על פוטנציאל התפוסה של אצטדיון ר"ג, אם מכבי היתה שותפה של בית"ר בצמרת, אך מכבי לא משתפת פעולה בעניין הזה.

הזדמנות פז

בית"ר מדורגת עתה במקום השלישי בליגה הלאומית, 4 נקודות מהשניה, הפועל ת"א – עמה תתמודד מחרתיים, בין השאר, גם על ההגמוניה בעיר הגדולה. התיקו 2–2 עם מכבי ת"א בשבת שעברה, אחרי 1–0 לזכות בית"ר, היה בבחינת שלב במירוץ העירוני היוקרתי הזה.

העונה הזו, כך חשים השחקנים, היא בבחינת הזדמנות פז. בינתיים אין קבוצה שבורחת מהליגה. מכבי נתניה שניסתה לעשות זאת, טורפדה בשני הפסדים והוחזרה, אחר כבוד, לליגה. הרמה בין הקבוצות המובילות, שווה פחות או יותר.

כמה שווה? – שום, בהתייחסותו לשתי הסוגיות, אומר: "בית"ר ת"א היא מהקבוצות המציגות את הכדורגל היותר טוב...בעצם, הפחות גרוע בליגה". בין השותפות ל'פחות גרוע' הוא מונה את נתניה, כפר־סבא, הפועל ת"א וגם את שמשון ובית"ר ירושלים.

ביינתים הליגה עומדת לפני המחזור העשרים. אחרי הליגה יש פליי־אוף ובבית"ר מקווים להכנסות, שיאפשרו לשלם לשחקנים על הישגיהם. כאשר משכורות מבוססות על יסוד נמוך ופרמיות־לנקודה גבוהות, מהול כל ניצחון בדאגה למקורות מימון. כשאין מועצת פועלים מאחור, ותקציב דל המוזרם ממרכז בית"ר ואופנת שחף, עלולה הצלחה גדולה מרי, ליצור קשיי נזילות.

החיקוי: חליפות

ארצי בנה את התקציב בהסתמך על אגירה צפויה של 40 נקודות – הערכה שנראתה אופטימית למרי ומשום כך גם מסכונית לאגודה. כיום, בפרוס המחזור ה־18, יש לבית"ר 30 נקודות בשבקופה עוד 24 וסיכוי סביר לשכור את התחזית של ארצי, כמו גם את כל הציפיות המוקדמות. ארצי שבא לבנות קבוצה לטווח ארוך, עשוי למצוא עצמו בנוי לתלפיות, כבר לאחר העונה הראשונה. את סיפורי הבנייה לא יוכל איפוא להעתיק מהיריבה העירונית, מה שכן הוא למד מהם זה ענין החליפות.

רק שום מסרב ליטול חלק בספקולציות. הוא מכור מכפר־סבא. לכן, בסוף האימון הוא משאיר את ליברמן בשער ויחד עם קרלוס וירון הם מפציצים אותו לסידוגין משלושה כיוונים. ליברמן כל הזמן באויר, בקושי מצליח לנחות על הקרקע בין זינוק לזינוק.

שום מאמין בעבודה קשה. ככה זה, מי שעובד קשה באימונים משחק בקלילות בשבת. בינתיים הנוסחה הזו עובדת יפה מאד בבית"ר ת"א. ■

בית"רי ירון כהן (בלבן, מול שרון צופין ממכבי פ"ת). קבוצה תל־אביבית ללא קהל (צילום: גרי אברמוביץ')

איום על ההגמוניה התל־אביבית המסורתית

בדיקה ה־89 בשבת האחרונה שמר הילד שמואל אברהמי את בית"ר ת"א במקום השלישי. גם בית"ר (וגם כפר סבא) הצליחו להשוות ולסיים בתוצאה זהה 2–2, כך שמיקומן נשמר. שתי המוליכות, נתניה והפועל ת"א, נוצחו והגדילו את הפער. שתי הרודפות אחריהן, שמשון ובאר שבע – נוצחו, כך שהסטאטוס קוו במקום השלישי [illegible] נשאר שווה או יותר [illegible]

הסיכוי של בית"ר לאיים על המקום השני, יותר [illegible] מול הפועל ת"א. מבחינת בית"ר יחזק למשחק זה יתרים נוספים: לאיים על ההגמוניה התל־אביבית המסורתית, שהיתה תמיד נחלתן הבלעדית של מכבי והפועל ולגמול על ההפסד בסיבוב הראשון (0–1), משער בדקה ה־89 של אלי כהן.

[illegible] את היריבות בין בית"ר למכבי [illegible] בין תחילת העונה לאמצע העונה, העניין התקשורתי שמעורר את בית"ר [illegible] להיקף ההתעניינות הציבורית בקבוצה – כלומר קרוב לאפס. שני הפסדים רצופים של מכבי ת"א או מכבי חיפה הם סיפור עתונאי גדול. שמונה משחקים רצופים ללא הפסד של בית"ר ת"א – בקושי [illegible]

מה שמבדיל קבוצה גדולה מקבוצה קטנה, היא ההתייחסות [illegible] קבוצה קטנה היא זו שצריכה להתאים את עצמה לסגנון של קבוצה גדולה. יצחק שום מבין את זה כשהוא אומר: [illegible] למצב שבו היריב צריך לשמור עלינו ולא אנחנו עליו".

והוא צריך להוסיף על דבר נוסף: [illegible] ותקשורתית [illegible] שמתחילים להעמיס עליה לא [illegible]

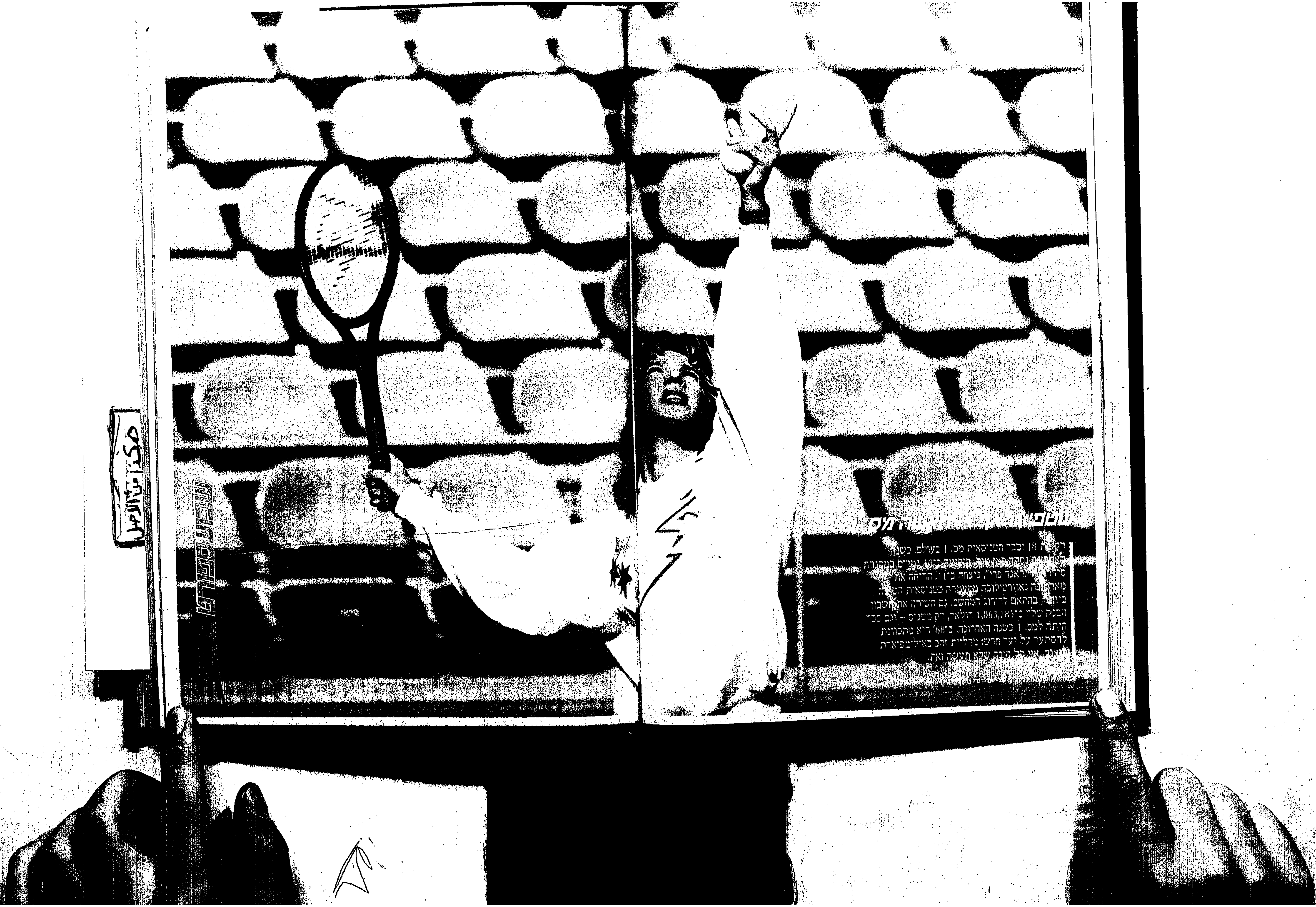

רק [...] 18 וכבר הטניסאית מס. 1 בעולם. בשנ[...]
[...]
סדר[...] גראנד פרי", ניצחה ב־11. הדיחה א[ת]
מאר[...]נה נאוורטילובה ממעמדה כטניסאית ה[...]
ביו[...], בהתאם לדירוג המחשב. גם העשירה את חשבון
הבנק שלה ב־1,063,785 דולאר, רק מטניס – וגם בכך
היתה למס. 1 בשנה האחרונה. ב־88' היא מתכוונת
להסתער על יעד חדש: מדליית זהב באולימפיאדת
[...]ול. אין כל סיבה שלא תעשה זאת.

דוד גורדנה, שהעונה אמור היה לפרוח, בעקבות 9 שערים בעונה הקודמת, בחירתו ל"תגלית העונה" והזמנתו לנבחרת העתודה, למד שלפעמים צריך לשבת על הספסל ולשתוק וזה קשה לו, יושב בבית בפנים נפולות ▪ "הייתי בטוח שהשנה אסחוב את בני־יהודה" ▪ שוייצר כבר הספיק לשלוח אותו לקורס מהיר ליחסי מאמן־שחקן ▪ "שניאור היה יותר אבהי, דיבר בנימוס, לא צעק... שוייצר בלחץ וזה משפיע על כולם" ▪ "לא ויתרתי על הנבחרת"

דוד גורדנה: אני רוצה להתקדם (צילום: עדי אבישי)

אבי מורגנשטרן

במשחק ההפסד מול בית"ר ירושלים בשכונה, החל הקהל המקומי לקלל את דוביד שוייצר. אחרי 10 דקות של משחק, כשנדמה היה שבני־יהודה לא משחקת היטב, החלו האוהדים לצעוק "גורדנה, גורדנה". שוייצר כבר היה בסרט הזה בעבר, כשאימן את בית"ר ירושלים. שם, בבירה, צעקו לו "סמי מלכה, סמי מלכה". דוביד התעקש ללמד את הילד הסורר לקח. עכשיו בא תורו של גורדנה.

גורדנה למד שלפעמים צריך לדעת לשבת על הספסל בשקט. פשוט לבלוע ולשתוק. הוא הוכנס במחצית, אבל דווקא כשיכול היה להבקיע מעמדה נפלאה, הוא העדיף (חוסר בטחון עצמי) למסור אותה לאייל חיים, והכדור שאמור היה להיות שער שיוויון, הורחק.

שתי אצבעות מהמגרש

העונה הזו היתה אמורה להיות העונה הטובה של דוד גורדנה. בעונה שעברה, הוביל קדימה את התקפת בני יהודה, כבש 9 שערים, הוזמן לנבחרת העתודה, דיברו עליו גם כתגלית העונה. בשכונה עטפו אותו האוהדים באהבה והערצה. אחרי שהוברר סופית שאהוד בן טובים, המלך הבלתי מעורער, לא ימשיך ללבוש את החולצה מס. 15, הופנו כל המבטים אל הבחור הצנום, מס. 9. גורדנה, יליד השכונה, שעדיין מתגורר מרחק שתי אצבעות מהמגרש, היה אמור מטבע הדברים לקחת לאט, אבל בטוח את כתרו של המלך.

"הייתי בטוח שהשנה אני אסחוב את הקבוצה קדימה. היום, בני יהודה נראית כמו שהיא נראית גם בגלל שאין לה מנהיג בעל שיעור קומה. כשאהוד היה במגרש, הוא עודד והמריץ אותנו וידע לסחוב אותנו קדימה. אחרי שהוא פרש, חשבתי שלאור היכולת שלי בשנה שעברה אני אתפוס את מקומו. מסתבר שאני צעיר מדי לקחת מנהיגות. אני בפירוש לא מנהיג, נכון לעכשיו. קצת קשה לסחוב קבוצה שלמה ועוד כשלא הולך לה כמו שציפו. אם היינו רצים קדימה, הייתי יכול לחיות מנהיג. הלחץ בקבוצה לא נותן לשחק חופשי. זה מה שהורג אותנו", מרגיש גורדנה. את המילה לחץ הוא משחרר במהלך הראיון לפחות 20 פעם. כדי שלא תהיה טעות לגורם המרכזי למצב הקבוצה.

היום, כשהליגה הלאומית נמצאת צעד וחצי לפני השריקה האחרונה, גורדנה יושב בבית בפנים נפולות. העונה שהיתה אמורה להביא אותו לתודעת הציבור, כאחד החולצים המסוכנים בליגה, הפכה אותו למלך עירום: שני שערים בלבד, יכולת פושרת ואפילו נחיתה בלתי נעימה על הספסל. גורדנה, שגם כך נמצא כחליפת לחץ תמידית, עקב מצבה של הקבוצה ומצב השערים, לא קיבל את דין הכריש ומיהר לנסות ולהוכיח. לדוביד שוייצר מי כאן בעל הבית בשכונה. הוא יצא בהצהרה מפוצצת, שאם הוא לא עולה בהרכב – הוא לא מתלבש בכלל.

שוייצר, שכבר עבר יותר מעונה אחת כמאמן בלאומית, לא התרגש מההצהרות הנפוחות של גורדנה ושלח אותו לקורס מהיר ביחסי מאמן שחקן. גורדנה למד את הלקח. היום כבר ברור לו שהוא עשה טעות.

פליטת פה

"הייתי רוצה לשכוח מכל העניין הזה. זה לא לטובת אף אחד. כאב לי גם שההנהלה של בני יהודה קיפחה אותי אבל אני מקווה לשפר את המצב שלי בשיחה פרטית עם ההנהלה. אני יודע שזו היתה פליטת פה שלא הייתי צריך לומר. זו טעות שלא תחזור יותר, אבל רציתי להבהיר לדוביד שאני לא מסוג השחקנים שיכול לשבת על הספסל".

– אף אחד לא אוהב לשבת על הספסל.

– "נכון, אבל לי אין הרבה בטחון כשאני מגיע מהספסל. גם ככה לוקח לי הרבה זמן עד שאני נכנס למשחק והקבוצה נפגעת מזה, כי היא לא מקבלת את התרומה שלי. אני לא שחקן של 20 דקות, שבא וגומר משחק בנגיעה אחת. אם אני נכנס במחצית השניה אני לא נותן מספיק תפוקה".

– למה דוביד הגיע עד למצב שהוא צריך להוריד אותך לספסל?

"אני בטוח שהוא רוצה רק טובתי. אני בטוח שהוא לא רוצה לריב איתי. האמת שאני בא לאימונים של דוביד בכייף. הוא מאמן נפלא, מגוון כל אימון. חבל שכל הסיפור יצא ככה, אבל צריך להבין שכולם לחוצים בקבוצה, בגלל שאנחנו לא מנצחים".

גורדנה מתגעגע מאד לעונה שעברה. לא רק בזכות ההצלחה האישית שלו, אלא גם בגלל הצלחת הקבוצה ויותר מכך האווירה הנפלאה, לדבריו, שריחפה בשכונה. היום כשהקבוצה קרובה יותר להפועל לוד מאשר למכבי נתניה, מצב שלא חלמה עליו בפתיחת העונה, כולם בלחץ והיחסים החברתיים, לדבריו, רחוקים מלהיות סבירים.

"אני חושב שההנהלה, השנה, לא עושה מספיק לפעילות החברתית. בשנה שעברה, היינו הולכים עם שניאור לסרטים, נפגשים אחרי האימונים. היתה תחושה של משפחה. היום, המצב שונה לגמרי. כל אחד גומר את האימון מתלבש והולך הביתה. אני אוהב להיות בקבוצה שיש בה אווירה חמה יותר. הייתי רוצה לשחק שש בש אחרי האימון, ללכת לסרט. היום כולם מתביישים אחד מהשני. אצל שניאור היה יותר חם. אפילו היו לנו מסיבות".

"יש מתח בקבוצה"

– זה לא יהיה חימור גדול לומר שהסתדרת טוב יותר עם שניאור מאשר עם דוביד?

– "תראה, אצל דוביד סגנון המשחק והאימון הוא שונה מאשר אצל שניאור. שניאור יותר אבהי. כשהוא צריך לומר לך משהו לא טוב, הוא לוקח אותך לבד לצד ואומר לך את זה בנימוס. לא צועק עליך. דוביד מדבר כללית, לפני כולם. הוא גם צועק וזה משפיע על השחקנים. אני יכול להבין אותו, כי גם הוא לחוץ ונמצא במתח כמו כולנו. שניאור יותר יסודי. הוא לא יעליב אותך לפני שאר השחקנים. צריך לזכור, שאצל שניאור גם הלך לנו טוב – כך שקשה להשוות בדיוק. היום, כשלא הולך, המאמן מתייחס אחרת ויש מתח בקבוצה. הגענו למצב שאסור לנו יותר להפסיד וזה גם משפיע על האימונים. קורעים אותנו הרבה יותר".

– איך אתה מסביר את הנפילה הגדולה של בני יהודה?

– "דוביד ואהוד עושים כמיטב יכולתם. אני לא יודע למה הכל נפל. הגנה, יש לנו טובה. לדעתי, מה שהכי חסר לנו זה מנהיג במרכז המגרש. קשר טוב שימשוך אותנו קדימה".

– ברוך ממן?

– "ברוך ממן שחקן טוב ואף אחד לא אומר שלא. לצערנו ולצערו, הוא נפצע בתחילת העונה ועד שהוא יחזור לכושר, העונה כבר תיגמר, כך שלמעשה השנה הזו אבודה, מבחינתו של ממן. אם היה לנו קישור טוב שהיה מפעיל אותי ואת אייזנברג, היינו נראים אחרת".

על דיין ועל ממן

– אתה מתכוון למישהו כמו מישל דיין?

– "לדעתי, מישל דיין הוא הקשר מס. 1 בארץ. הכי גדול. הוא ידע להפעיל אותנו. אני בטוח שממן היה מפעיל אותנו, אילו לא היה נפצע. אני ממש מתגעגע למישל דיין."

– איך היחסים בינך לבין הנסיך, אייזנברג?

– "היחסים בינינו לא מי יודע מה. אנחנו לא מתראים מחוץ לכדורגל. במגרש, אנחנו משתדלים לעזור האחד לחברו, אבל אני מבקש מהעיתונות שתפסיק להתעסק ביחסים של אייזנברג ושלי. מספיק".

גורדנה, למי שכבר הספיק לשכוח, לא מספיקות כותרות שלא בהקשר הספורטיבי. בעונה שעברה, יצא לעיתונות בהצהרה שרופקים אותו בגלל מוצאו. לצורך העניין הוא הפך את דריקס לאשכנזי. רק אחרי שדריקס מיהר להעמיד את גורדנה על טעותו, התנצל. היום הוא חושב שזו גם היתה פליטת פה אומללה: "לא התכוונתי לפגוע בדריקס. הבעיה היתה שכל השנים הרגשתי שוני ביחס שמקבלים השחקנים האחרים בנבחרות. בעיקר השחקנים של מכבי ת"א והפועל ת"א. הם תמיד היו נוסעים לחו"ל ואותי תמיד היו מנפים ברגע האחרון מהנבחרות השונות. זה נכנס לי כל השנים לראש שיש פרוטקציה, עד שזה התפרץ החוצה".

– היום אתה לא בנבחרת גם בגלל אותן סיבות של מוצא ויחוס?

– "היום אני יודע שיש הרבה חלוצים טובים, אבל לא ויתרתי על הנבחרת. כרגע מיחי'ץ לא זקוק לי, אבל אני מחכה שיקראו לי. זה נורא מפריע לי שאני לא בנבחרת. אני משתדל לשחק טוב כשמיחי'ץ בא למשחקים שלנו, אבל דווקא אז הכל הולך הפוך. זו התקופה הכי רעה שהיתה לי אי פעם, דווקא בעונה שציפיתי שיילך לי הכי טוב. הכל הולך קשה, אבל צריך להתמודד עם זה. אני שמח שזה קרה, כי מצד שני זה מחשל אותי ומלמד אותי איך לעמוד מול מצבים קשים. למדתי מכל העונה הזו הרבה מאד".

העונה הזו גם לימדה אותו שאולי הגיע הזמן להיפרד מאהבת האוהדים בשכונה ולצאת למרחבים אחרים. ארומים יותר. הפועל תל־אביב, לדוגמא. לגורדנה כבר ברור שהיום לשחק בבני יהודה זו דריכה במקום. הוא חייב להתקדם הלאה. "הייתי מאד רוצה לשחק בהפועל תל־אביב ולא רק בגלל שניאור. אם בני יהודה היתה נותנת לי שחרור, הייתי רץ לשם עוד היום. יש שם שחקנים טכניים ואתה יכול להוכיח את עצמך. רובם שחקני נבחרת ונדמה לי שכולם מחפשים את ההצלחה של השני".

– ואיך יקבלו את זה בבני יהודה?

– "אני רוצה להתקדם ובלי להשתחצן, אני יכול לשחק היום בהרכב של כל קבוצה בארץ. אני רוצה להתקדם כלכלית ומקצועית".

[illegible]

– בני יהודה כבר קטנה בעניין הזה?

"בני יהודה היא קבוצה לוחמת. אין מה לעשות, זה החומר שיש וצריך לקבל את זה. אין בה כמעט שחקנים טכניים ואני זקוק לשחקנים טכניים, אני לא שחקן לוחם. עובדה, שכשמישל דיין היה, אני פרחתי".

– בזמנו שניאור ביקש ממך לשמור גם על המגינים ואחר כך ויתר לך. שוויצר לא מוותר בינתיים בעניין הזה?

– "שניאור ויתר לי אחרי שראה שזה מגביל אותי בהתקפה. עובדה שכשהוא שיחרר אותי מתפקידים הגנתיים, התחלתי להבקיע. דוביד רוצה שאני אשמור על המגינים, כמו שמשחקים באירופה, אבל אני לא יכול. אולי בגלל שאין לי מספיק כושר גופני ואולי בגלל שיש לי אף סתום. זה מגביל אותי אבל אני בטוח שאם היה הולך לנו, אז הייתי משחק חופשי. היום אנחנו כבר מתחילים לשחק כמו קבוצת תחתית".

גורדנה, פנינת השכונה, היה מאז ומתמיד כשרון גדול. מגיל 8 כשהחל לשחק היה ברור שהוא חלוץ טוב. עבר את כל המדורים הקבועים – ילדים, נערים, נוער, בוגרים. במקביל התארח גם בנבחרות השונות. יעקב גרונדמן היה זה שהעלה אותו לבוגרים בעונה שבני יהודה ירדה ליגה. היום, בדיעבד, נראה לגורדנה שהפכו אותו לכוכב במהירות מקסימלית. הוא רוצה להוריד מעט את הרוושה. הראש הסתחרר ואולי העונה הזו תחזיר אותו לממדים הטבעיים. בסך הכל חלוץ טוב. לא יותר מכך. הוא גם מפחד להיעלם כמו כוכבי ליגה אחרים שנתנו עונה אחת והיום הם במדור לחיפוש קרובים.

"עשו ממני כוכב ועכשיו דורשים ממני הרבה יותר ממה שאני מסוגל לתת. אני לא חושב שבגלל עונה טובה היו צריכים לעשות אותי גדול כזה, צריך לתת לזמן לעשות את שלו. היום שומרים עלי מגן או שניים בכל משחק. לא נותנים לי לזוז", אומר גורדנה.

אבל אם מישהו חשב שהוא ממעיט בערכו אז הנה מגיע הפאנץ'־ליין: "זה נכון שאני כוכב", מעיד גורודנה על עצמו, "אבל כמה שפחות כתבות ככה יותר טוב. אני זוכר שגרונדמן, כשהעלה אותי לבוגרים, פחד שיעשו עלי כתבות. הוא טען שזה יקלקל אותי".

– והוא צדק?

– "כן. היום אני מתלהב פחות ממשחקים, כי שומרים עלי ואין לי מרחב. אני מרשה לעצמי לזייף באימונים, ולא נותן את הכל. בכלל כשאתה משחק הרבה ההתלהבות יורדת. זה לא כמו פעם". ■

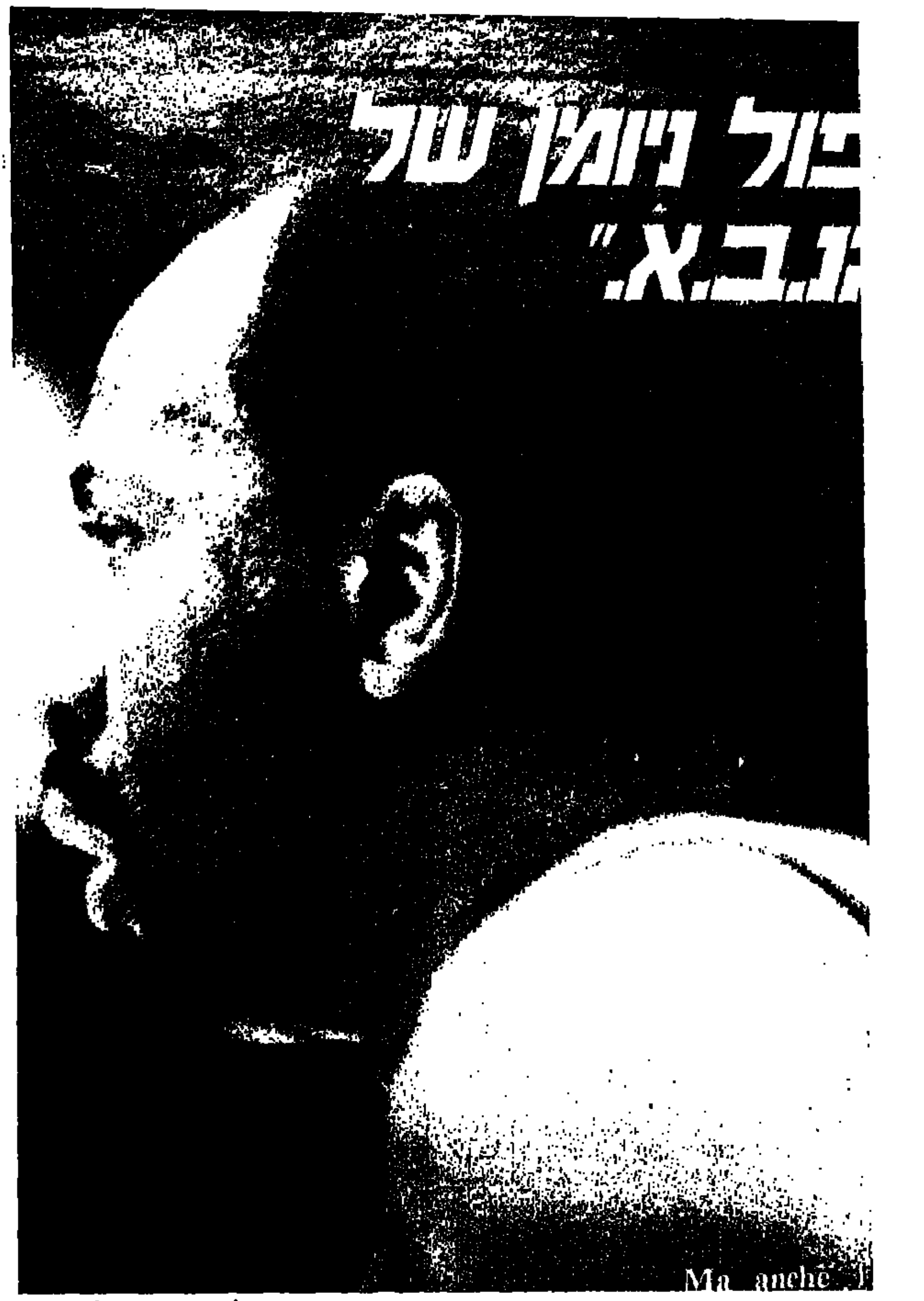

מוזס מאלון: עשר שנים בלי הרחקה

מוזס מאלון, הענק של הבולטס, מחזיק בשיא אישי מיוחד במינו: מאז עונת 1977/78 לא הורחק בשש עבירות, משום משחק בנ.ב.א. מאמן הניקס, ריק פיטינו: "בעניין הזה מ.מ. ממש רב אמן, פול ניומן של הכדורסל המקצועני. לא נתקלתי עדיין במישהו שמסוגל לעשות מה שמאלון עושה".

"מוזס עושה רושם שבכל משחק, אר־טו־רטו, עומדים לחסלו, להרגו לרצחו... ואח"כ, כשחוזרים וסורקים את המשחק שלו בוידיאו, רואים מיד מדוע הוא כל כך מצטיין בזה. פשוט 'ארטיסט' – הגדול ביותר שראיתי מימי בספורט. לא נותר לי אלא להעריץ אותו על הדרך שבה הוא 'משגע' את השופטים, עד שהם מעניקים לו, ולא ליריביו, את העבירות. כלומר: הוא זה שזוכה בקליעות העונשין ואילו העבירות נרשמות לחובת שומריו. תמיד לחובתם...", הדגיש פיטינו בראיון לעתון ניו־יורקי.

לפני חג המולד, במשחק בין הבולטס לניקס, השיגה וואשינגטון 60 קליעות עונשין ושברה שיא בנ.ב.א. הקודם היה 59 של סירקיוז מ־1949. מאלון רייק ב־18 מ־21 נסיונות בעונשין ובסכ"ה 30 נקודות. הממוצע שלו בעונשין מאז תחילת העונה עומד על יותר מ־85 אחוז ריוק.

הכלבויניקים

✓ כמה משחקני הנ.ב.א. עושים הכל, או כמעט הכל ואינם צמודים להגדרות התפקיד שלהם. העונה כמעט בכל קבוצה יש כלבויניקים כאלו. הם מוגדרים כ"סמול פורוואדים" או כ"שוטינג גארדס" (כלומר שחקן־חוץ, רכז, שהוא גם קלע). הסטאטיסטיקה, שבנ.ב.א. איננה משקרת, מראה שהם גם מצטיינים בריבאונד, במסירות, בחסימות (גגות) והם יעילים מאד מתחת לסל כמו מבחוץ.

הנה כמה מן המצטיינים שבכלבויניקים: דומיניק ווילקינס (אטלנטה), לארי בירד (סלטיקס), מייקל ג'ורדן (שיקאגו), רון הארפר (קליוולנד), אלכס אינגליש (דנוור), אדריאן דאנטלי (דטרויט); רודני מקריי (יוסטון), צ'אק פירסון (אינדיאנה), מג'יק

> ריק פיטינו, מאמן ה"ניקס" הדביק את הכינוי הססגוני הזה למ.מ., הלא הוא מוזס מאלון ■ "הארטיסט הגדול ביותר שקם בכדורסל. בכל משחק הוא עושה רושם על השופטים, שהנה הנה עומדים לרצוח אותו" ■ סיפורים קטנים בשולי העונה

ג'ונסון (לייקרס), ג'יימס וורת'י ומייקל קופר (לייקרס), פול פרסי (מילוואקי), צ'ארלס ברקליי (פילדלפיה), קלייד דרקסלר (פורטלנד) וג'ון וויליאמס (וואשינגטון).

פרשן U.S.A TODAY, רייויד דו־פרה, שהתייחס לעניין זה באחת מרשימותיו, כתב: "רוב מומחי הכדורסל אומרים שעליך להצטייד בסנטר ענק, חסון ומוצק כדי לזכות בכתר. עתה מתברר שלא פחות חשוב ממנו הוא אותו שחקן שמסוגל לעשות הכל: למסור, לקלוע, לשחק בפנים, לשמור,

N.B.A

אלכס דורון

לשחק בחוץ, לתרום בניהול המשחק וניווט, להילחם בריבאונד".

דאנטלי הוא דוגמא טובה לסוג זה של שחקנים. על פי מידותיו הוא "סמול פורוואדר", רק 1.96 מטר, אבל ממלא כמה תפקידים, כקלע וכ"פאוור פורוואדר". תודות ליכולת התנועה שלו, נאלצות יריבותיה של דטרויט להציב עליו שומר מיוחד. דאנטלי, לרוב, יותר מהיר מרוב השומרים הגבוהים שמופקדים עליו.

המגמה הזו ניכרת אצל ה"רוקי'ס", טירוני השנה, כשהבולטים בהם: רג'י וויליאמס מהקליפרס, דרק מק'קיי מסיאטל ובמיוחד סקוטי פיפן, משיקאגו. מק'קיי מסוגל למלא ארבעה תפקידים, וויליאמס ופיפן – שלושה.

פיט: הנדיר ביותר בנדירים

✓ ממה מת "פיסטול פיט" מאראביץ', מלך הסלים של הנ.ב.א. ב־78'? – ניתוח שלאחר המוות שבוצע בפאסאדנה, גילה כי היה לפיט לב מוגדל ועם זאת חלש, שסבל באורח מתמשך מחסר באספקת חמצן. חסר לו עורק כלילי שמאלי.

מאראביץ' התמוטט ומת במהלך משחק מזדמן על חצי מגרש, שקיים במגרש כדורסל ליד כנסייה בפאסאדנה. בדו"ח חוקר מקרי המוות נאמר, כי מאראביץ' מת ממחלת לב נדירה, שהלוקים בה אינם עוברים את גיל 20: תיסמונת של חוסר תיפקוד הלב, כתוצאה מאי ספיקה כרונית, מחמת שינויים שחלו בשריר הלב ועקב הימצאותו של עורק כלילי ימני, יחידי וא־נורמלי.

"זה מקרה של הנדיר ביותר מבין הנדירים", הגדיר זאת ד"ר פרנק ליטוואק מביה"ח אליו הובא פיט. הוא מסר, כי ידועים בספרות המקצועית רק 43 חולים שלקו במחלה זו, 34 מהם מתו לפני גיל 20. "עד שהחולים מתים מזה, אין יודעים על המחלה הזאת", הוסיף ד"ר ליטוואק. "איננו יודעים כמה אנשים מהלכים לידינו עם המחלה. חולה שעוד עסק עשר שנים בספורט ברמה הגבוהה ביותר, בנ.ב.א., הרי זה מצב עוד יותר בלתי רגיל".

פיט, שמת בגיל 40, השיג ממוצע של 44.2 נקודות בקולג'ים (שיא) ו־24.2 בנ.ב.א. הוא בא לפאסארנה לראיון רדיו, לקידום מכירות של ספרו "יורש לחלום" ולסרט שתיכנן.

שיא הרצף

✓ העונה משחקים בנ.ב.א. 43 "רוקי'ס". הקליפרס מובילה כאן עם חמישה טירונים שנכללים בהרכבה (השישי, טוד מרפי, נפצע). אטלנטה היא הקבוצה היחידה שהחלה את העונה בדיוק עם אותו סגל שסיים את שלב הפליי אוף בעונה הקודמת.

✓ הלייקרס פתחה את העונה בסידרת הנצחונות הרצופה הארוכה ביותר מכל הקבוצות (8 נצחונות), אבל זה איננו שיא בתולדות הליגה. השיא בעניין הזה שייך לוואשינגטון קאפיטולס ב־1948/49, שניצחה בכל 15 המשחקים הראשונים שלה, מ־3 בנובמבר עד 4 בדצמבר. בוסטון סלטיקס ב־1957/58 צברה 14 נצחונות רצופים בפתיחה וסיאטל בעונת 1982/83 – 12.

✓ בעונת השיא של הניקס, 1969/70, היא צברה בפתיחה מאזן מהמם של 23–1. מילווּאקי ב־1970/71 וב־1971/72, השיגה מאזן פתיחה של 17–1. השיא בכל הזמנים של סידרת נצחונות רצופה (לא בפתיחת העונה), שייך ללייקרס מ־1971/72: 33, בתקופה שבין 5 בנובמבר ל־7 בינואר.

✓ ביל לײמביר הסנטר של דטרויט החל את העונה עם הישג מרשים: הסידרה הרצופה הארוכה ביותר של משחקים שבהם הופיע: 564. מזה הוא נכלל בחמישיה הפותחת ב־440.

✓ אין אדם יותר מאושר בוואשינגטון ממאנוטה בול והסיבה לכך הוא טיירון באגס. הגבוה בענקי הליגה (2.32 מטר) מרוצה עכשיו מתשומת הלב היתירה לה זוכה הננס באגס (1.58). "עתה הגיע זמנו. שנתיים הייתי אני הקורבן של תוכבי הכדורסל, שלא פסקו להיטפל אלי. עכשיו איש לא מטריד אותי. מניחים לי לנפשי. באגס הוא הקורבן שלהם", אמר מאנוטה בול. ■

USA

משה לרר

הולמס, אלוהים ירחם עליו

טייסון

שרק יצא מהקרב הזה, מחר, בשלום. בגיל 38 חוזר סבא לארי הולמס לזירה אותה עזב לפני קרוב לשנתיים. שלושה מיליון ירוקים שיכנעו אותו להטות גוף ולסת בכיוון לאחד והיחיד בזירה כיום: מייק טייסון.

לא רק 17 שנים בין השניים. גם מיליון וחצי דולאר. טייסון, הדבר הכי חזק שניראה בזירה בשנים האחרונות, מתחמם לאורו של התואר העולמי רק מנובמבר 86'. רק אז הכירו בו כל ההתאחדויות כאלוף. מובן שהוא לא היה זקוק לזה. הוא היה אלוף עוד קודם לכן. הוא היה אלוף ביום שבו החליט לעשות כסף מאגרופיו. משרד האמרגנים שלו אומר ש"מייק יהיה אלוף כל זמן שירצה". לפי איך שהזירה נראית כיום – שבה כל טייסון הוא מלך – זה נכון. רק אני, הקטן, זוכר שכבר ראיתי אלופים. ועוד איך ראיתי.

אומרים שהריצה אחרי הדולאר היא מהירה. מהירה מאוד. כך תושבים אלה שהירשו לסבא הולמס לחזור לזירה, שעון על שמונה שנות כהונתו בתפקיד הרם והנישא של אלוף הכבדים.

המתנגדים אינם מכחישים שהטירוף להכנסות יכול להעביר אדם על דעתו, אך זו אולי גם הסיבה שרופאי בית־החולים בעיר ההימורים אטלנטיק־סיטי הועמדו במצב הכן לקראת הקרב מחר. "ככל שאתה רץ מהר יותר לזירה – כך המוח שלך פועל באיטיות". דברי מומחים.

אבל מעל לכל – יהיה זה הקרב הראשון ב־88' של האלוף טייסון, שסיכומי 87' – מחוץ לזירה – לא החמיאו לו במיוחד. זכור אותו ערב שניהל קרב אגרופים (קצר מאוד, כי ההוא הבין עם מי יש לו עסק) עם אחד שיצא ממועדון לילה בחברת נערתו. לטייסון התחשק שהיא תיתן לו נשיקה. "מי אתה בכלל", אמרה לו. "אני אראה לך מי אני", חיבק אותה מייק וקירב אותה לשפתיו. החבר התערב ורק בנס נגמר העניין איך שנגמר, בלי משפט ובלי בית־חולים.

הקרב עם הולמס הוא רק חימום לקראת מה שמצפה למייק בחדשים הקרובים. הוא נכנס לעיסקה מבטיחה, בשווי של 15 מיליון דולארים, בתנאי שינצח בששת הקרבות הבאים שלו – שעל פי תנאי החוזה יתקיימו כולם מחוץ לגבולות ארה"ב. וכך, אחרי הולמס, יתמודד מייק עם האמריקני טוני טאבס (טוקיו, 21 אמרס), הבריטי פרנק ברונו בלונדון (יוני), האיטלקי פרנצ'סקו דמיאני במילאנו (ספטמבר), ועם עוד כמה בחורים טובים שבימים רגילים יראו אצלו את הקרשים אחרי כמה סיבובים.

וכרגיל לפני קרבות גדולים מהסוג הזה – סערת רוחות, בעיקר תקשורתית. בחוזה לקרב שנערך בין השניים, לפני חודש בניו־יורק, לא לחץ, טייסון, כרגיל, את ידי יריבו הולמס בסיום הטקס. די היה בעובדה זו כדי להדליק את אמצעי התקשורת.

"הסיבה שלא לחצתי את ידו נעוצה במה שהוא אמר עלי. והוא אמר עלי שאני מתאגרף מלוכלך. כל זאת אחרי שחיסלתי את טריל ביגס בזירה. אז אם הוא אומר ככה – אני לא רוצה ללחוץ לו את היד", אמר מייק טייסון, ילד מגודל.

לארי הולמס בחר בשתיקה. "כל השאלות יקבלו תשובה ב־22 בינואר", היתה תגובתו היחידה.

סבא הולמס. ה־22 זה מחר. ומחר, אולי, ייגמרו לך המלים. תתכונן ושיהיה בהצלחה.

שישה יריבים – ואפילו לא ספינקס אחד

מייקל ספינקס. טייסון בינתיים שותק

מפליא כיצד נעדר מרשימת ששת המועמדים הבאים להתמודד עם מייק טייסון שמו של מייקל ספינקס, אלוף העולם לשעבר במשקל קל־כבד. אך כל מי שמכיר את המהלכים השונים והמשונים שמחוץ לזירה – אינו מופתע כלל ועיקר.

היו אמנם בעבר מקרי התחמקויות מקרבות אלה או אחרים. באנגלית קוראים לזה Slipping a Fight ופירושו להחליק מקרב, לפסוח על יריב. "זה חלק מהמשחק", יאמרו לך וותיקים, ויזכירו שמותיהם של ג'והן ל. סאליבאן הגדול, ג'ק דמפסי, פלויד פאטרסון ואחרים. כמה מהסירובים להתמודד עם יריבים נבעו מגזענות לשמה; אחרים הצליחו להתחמק בגלל הקופה שלא ענתה על צרכיהם.

וזה, כנראה, מה שקרה למייקל ספינקס, האיש שבעבר ניצח פעמים את לארי הולמס.

אחד המנהלים של מייק טייסון, ביל קלייטון, אמר השבוע כי מייק יסכים לפגוש את מייקל בזירה – אך בתנאי שמנהלו של ספינקס, באטש לואיס, ייסוג מדרישתו להיות אמרגן־שותף באירגון הקרב בין השניים.

באטש, לעומת זאת, יודע שקרב בין מייק למייקל עשוי להיות הלהיט של המאה, משהו בסביבות 20 מיליון דולאר, "אז למה לא מגיע לי חלק בעוגה הזאת? מה יש, ככה סתם אני עומד מאחורי ספינקס למן היום שבו זכה במדליית זהב אולימפית במונטריאול 76'?"

קלייטון ובאטש מקיימים עכשיו את מה שנקרא "משחק הכוחות". אך למעשה – ברור לכולם שהקרב הזה אכן יתקיים ביום מן הימים. איש מהשניים אינו סתום כל כך כדי לזרוק הצידה 20 מיליון דולאר ומה שעושה הכסף – לא ועשה חזמן.

תחזיטוטו

שישו שכטמן

בדו־קרב חזה על הכדור וכה רוני לוי מנתניה. אורי בנודיס מלוד על הדשא, במשחק ביום שישי שעבר (4-1 לנתניה). (צילם: גרי אברמוביץ')

תחזית למחזור 21 בטוטו

1. מכבי חיפה - מכבי ת"א. לא הייתי רוצה השבוע להיות שחקן/אוהד/מנהל במכבי ת"א. אחרי 7 מחזורים ללא ניצחון, לפגוש את מכבי חיפה הנמצאת במוראל גבוה ואחרי נצחון חוץ. משהו רקוב באגודת הפאר הת"א. 1, x.

2. בית"ר ת"א - הפועל ת"א. שתי ההפתעות הנעימות של הליגה, בעימות מעניין. הפועל ת"א מפתיעה במיקומה הגבוה; בית"ר - במשחקים טובים שהיא נותנת. לדעתנו, יהיו במשחק הזה שערים רבים ושום תוצאה לא תפתיע. משולש.

3. מכבי פ"ת - הפועל כפ"ס. למרות שנוצחה השבת בתוצאת מינימום, הרי זו השבת השנייה ברציפות ששחקני פ"ת נלחמים. נראה לי שהשבוע הם יוציאו משהו מהמשחק. 1, x.

4. חולון - מכבי נתניה. העימות ביניהן בסיבוב שעבר נסתיים בתיקו.

חולון לא תישאר זמן רב בתחתית ואפילו מול המובילה לא תפסיד. איקס "סולו".

5. לוד - בני יהודה. בני יהודה לא תפסיד משחק שני ברציפות וכמו שהפסידה במגרשה הביתי, תנצח בשבת הקרובה במשחק חוץ. 2.

6. בית"ר ירושלים - הפועל פ"ת. בשקט בשקט ולאט לאט, בית"ר ירושלים מטפסת במעלה הטבלה. בשקט בשקט, כשאף אחד לא שם לב, מתחילה להיזרק המילה "אליפות". בכדורגל ובטוטו הכל יכול להיות. נצחון לבית"ר.

7. שמשון - הפועל באר שבע. אחרי 13 מחזורים ללא הפסד, הפסידה

שמשון שני משחקים ברציפות. באר שבע הפסידה במגרשה ולא תוותר בקלות. 1, x.

8. בית"ר נתניה - מכבי יבנה. את בית"ר נתניה קשה עכשיו לנצח במגרשה, אבל יבנה הפכה להיות הקבוצה המכשילה של הטוטו. משולש פותר את הבעיות.

9. הכח - הפועל ירושלים. למרות ההפסד לחדרה, לפני שבועיים, אנחנו מציעים להמשיך בשיטה לגבי הפועל ירושלים: 1 בבית ר"א, 2 בחוץ.

10. טבריה - עמידר. עמידר תילחם השנה עד סוף העונה, על מיקומה בליגה. בטבריה כל העיר נושמת כדורגל ורוצה בעליית הקבוצה. לא יהיו להם בעיות השבת וטבריה תנצח.

11. הפועל חדרה - הפועל חיפה. הליגה הארצית מספקת השנה משחקים מעניינים והפתעות למכביר. חיפה מגלה עקשנות במאבק על כרטיס העלייה. חדרה, במצב רוח מתאים, מסוגלת לנצח כל קבוצה. משולש.

12. עכו - בת ים. כנראה שעכו השלימה עם עובדת ירידתה לליגה א'. יחד עם זאת, את הנקודות שתשיג עד סוף העונה, תצבור במגרשה הביתי. משולש.

13. מכבי יפו - יהוד. קשה מאד לניחוש. יפו מתחילה להתאושש ומשחקת לא רע. יהוד כבר לא הציגה משחק טוב זמן רב, אבל יש לה שחקנים שיכולים להפתיע כל קבוצה. משולש אחרון כטופס.

14. שעריים - ר"ג. במחזור הראשון, בר"ג, ניצחו הביתיים נצחון רחוק של 1-0. השבת יחזירו להם בני רחובות באותה מטבע וינצחו גם הם.

הצעות השבוע

שיטות מלאות

	סולידי	הפתעות	הגיוני	לעשירים
	2 x 1	2 x 1	2 x 1	2 x 1
1	1	2	x, 1	2, x, 1
2	1	2, 1	1	2, x, 1
3	x	2	2, x	2, 1
4	2	x	2, x	2
5	x, 1	2, x	1	x, 1
6	2, 1	x, 1	1	1
7	1	1	x, 1	2, x, 1
8	x	x	x, 1	1
9	2, x	2	2	2
10	x	2, x	1	1
11	1	x, 1	2, 1	x
12	2, 1	2	2, 1	2, 1
13	1	2, 1	2, 1	1
14	1	1	1	x, 1
שלשות	/	/	/	3
כפולים	4	6	8	4
טורים	16	64	256	432

הליגה הלאומית
(לאור 19 מחזורים)

1.	מכבי נתניה	23-36	37
2.	הפועל ת"א	13-19	35
3.	בית"ר ת"א	17-28	31
4.	כפר־סבא	16-22	31
5.	בית"ר י"ם	28-27	28
6.	שמשון	16-19	27
7.	הפועל פ"ת	25-27	27
8.	באר־שבע	12-14	26
9.	בני־יהודה	14-15	23
10.	מכבי ת"א	22-26	22
11.	מכבי חיפה	21-20	19
12.	צפרירים חולון	18-14	19
13.	הפועל לוד	41-15	13
12.	מכבי פ"ת	27-11	12

★ טבלת הליגה הארצית מתפרסמת היום במדור הספורט היומי

שיטה מצומצמת

	2 x 1
1	x, 1
2	2, x, 1
3	x, 1
4	x
5	2
6	1
7	x, 1
8	2, x, 1
9	2, x
10	1
11	2, x, 1
12	2, x, 1
13	2, x, 1
14	1
שלשות	5
כפולים	4
טורים מלא	3888
טורים בשיטה המצומצמת	324

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
2	2	x	1	2	x	1	2	x	1
3	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
4	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1	x, 1
8	x	1	2	1	2	x	2	x	1
9	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x	2, x
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	1	2	x	x	1	2	2	x	1
12	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1	2, x, 1
13	2	2	2	x	x	x	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1

השם מחייב

יובל אוחנה מבאר־שבע, מתחיל את הבוקר שלו בשעה שרוב חבריו הכדורגלנים עדיין מנמנמים ■ חייב בארוחה גדולה ישר על הבוקר, עם באגט – "כדי להתקרב לתל־אביב" ■ מגדיר עצמו "נפש פשוטה" ■ אילמלא פציעה שמושך מהעונה הקודמת, היה מתמודד על מקום בנבחרת

אביעד פוהורילס

יובל אוחנה, כוכב באר־שבעי. "נפש פשוטה", הוא מגדיר עצמו. עדיין ילד, רק בן 22. מלך השערים בבאר־שבע. אחרי 18 מחזורים בליגה אסף שוערי היריבות 4 כדורים שנעץ ברשתותיהם. זה לא הישג שיקפיץ אותנו נרגשים לחפש בסטטיסטיקה, אבל בבאר שבע לא כל יום נולד איזה קלייב אלן מקומי, וגם זה משהו.

מאז העונה שעברה הוא "סוחב" פציעה, שמפריעה לו עדיין לתפקד במאה אחוז. שטפי־דם בכטן התחתונה, כתוצאה ממאמץ־יתר, מקשים עליו להיות כשיאו. הוא מרגיש, לדבריו, שאילמלא הפציעה – גם הוא וגם באר שבע היו נראים אחרת. יותר טוב.

"הליגה השנה חלשה למדי, ויש לנו הזדמנות גדולה להצליח. זה שאני, עם פציעה קשה למדי, מתחרה ללא בעיות עם יריבי הקבוצות – אומרת משהו".

להיות כוכב בבאר שבע זה לא "ביג דיל". אני אומר לו – והוא מהנהן בראש להסכמה: "ההתמקדות בנו היא בשלט־רחוק. רואים אותנו רק כשאנחנו משחקים בחוץ. אף פעם לא יבואו במיוחד כדי לראות את הפועל באר שבע. חוץ מזה, לכוכב מרוחק מתל אביב יש אופי אחר, מנותק יותר, פשוט יותר – רחוק מהזרקורים... נפש פשוטה", הוא אומר שוב.

החל לשחק בגיל 13. בן 16 הפסיק – וחזר אחרי שנתיים. בתקופת צביקה רוזן לא שיחק וביקש לעזוב. את התקופה במרמורק הוא זוכר לטובה. "אם הם היו בלאומית, לא הייתי פוסל אפשרות להישאר שם". אבל כמובן שבאר שבע והליגה הלאומית, קרצו יותר. חזר אליה בעונת 85־84' ומצא את חבריו מהנוער. כל ה"כלים", שנרשמו

או כפוסטרים המצהיבים מיושן של האליפות – אביטן, אליהו, בן־שאנן, בנימין, קרוש, ועובדיה צבי – עזבו שנה קודם והשאירו מקום רב למשמרת הצעירה. יובל הוא אחד ממנהיגיה.

יובל, חביב ונעים הליכות, בא עם המון חשק לשחק. מאחורי הקבוצה עמד צורי רבש: "הייתי לוחץ לו את היד בכל רגע. אנשים כאלו היו משנים את פני הכדורגל בארץ. הישרה אווירה שמשמעותה: 'הכל תלוי בכם'. הבטיח וקיים. לא שמענו על בעיות כספיות ואם היו כאלה, רק באישור שלנו התשלומים היו מתעכבים".

כשהגיע לקבוצה וחתם באספסנאות על החולצה מספר 9, חולצתו של שלום אביטן, ריכרו על יורש ל"תותחן": "אני לא דומה ולא רוצה להיות דומה לאף אחד. לא מוריד־מיכולתו של אביטן. הוא היה גדול, אך תקופתו נסתיימה".

אחר כך, כשהשם אוחנה (אלי) כמו מניות טובות, טיפסו ועלו לרמת ביקושים שנעצרה רק על הדשא במכלן, בלגיה – היו כאלה שהישנו. יובל אומר: "אוחנה הוא עכשיו שם מחייב. אמרו לי, תיראה את אלי, ומה איתך? הדבר הזה די עזר ודירבן אותי. ברור שהייתי מאושר לתת קבלות כמו שיש לאלי".

שאיפותיו לא נעצרות ביציאה מן המנהרה באיצטדיון בבאר שבע. העיניים מביטות קדימה, אל המדים הלאומיים. "הנבחרת, כך אותי". משקפת את הליגה. יש בעיות קשות של גיבוש הרכב וזה גם מתבטא בזימונים ללא סוף של שחקנים על־ידי מיחיץ'. זו תופעה לא בריאה. בכושרי היום, אין לי מקום, כי הפציעה מעיקה עלי מאוד – אבל אחריה, אוכיח לכולם שמקומי שם".

מה על סיכויי הנבחרת באוקיאניה? – "אני מחזיק לה אצבעות", אומר ומבקש שלא להסביר עצמו.

כשמדבר על הפועל באר שבע, הוא חוזר ומבקש סבלנות. "אנחנו לא צריכים אף אחד מבחוץ. תנו לנו להתבשל במיץ שלנו. תנו לנו חזרה את יוסי שושני, ובתוך שנתיים נרוץ לאליפות", הוא כמעט מבטיח. סוכן כי־טוח, לא־כוח!

את הבוקר שלו מתחיל ב"חושך" (לגבי כדורגלנים אחרים), בערך ב־9. חייב בארוחה גדולה ישר על הבוקר ואת זה הוא עושה ב"תנובה שלי", במרכז העיר. כשנפגשנו שם, היה המקום ריק. יובל: "בבאר־שבע אין את המנטאליות לבוא ולאכול בבוקר באגט עם חמאה, קקאו ואומלטים. כמו בשווייץ. לאנשים כאן, זה זר לגמרי, מנוכר". אבל ליובל זה דווקא מתאים – כי ה"סטייל" הזה מקרב אותו לתל־אביב... ■

תעודת זהות, אהבות קטנות

נולד: 22 במארס 1965, בבאר־שבע.
גובה: 1.80 מטר.
צבע מועדף: ארום וירוק
שעות אהובות: מוצ"ש אחרי ניצחון.
מאכלים: "לא מפונק, אוכל הכל".
אוהב: "אנשים עם מלה".
שונא: "אנשים שחשבת עליהם שהם קרובים – והנה הם משקרים".
ספרים: "לא קורא".
עתונים: "רק ספורט".
זמרים: כריס דה ברג, סטינג, "אוהד מושבע של אריק איינשטיין".
נרגע: "עם מוסיקה באוטו, או מוסיקה לפני השינה".
בעלי־חיים: צפורים, במיוחד כנריות, "יש לי כמה מהן".
בגדים: "אוהב מג'ינס פשוט ועד אלגאנט".
נשים: "אני 'מת' עליהן".
רגעים קשים בחיים: "לא היו, ברוך השם.. אולי כמה, בתקופת הצבא כשלא נתנו לי לצאת לאימונים".
נקודת מיפנה: "המעבר ממרמורק לבאר־שבע, על אף שהיתה לי שם תקופה נפלאה".
למי חייב את הצלחתו: "לאלון בן־דור, נחום סטלמך וצורי רבש, שנתנו קרדיט לצעירים המהווים היום את השלד של הקבוצה".
חו"ל אהוב: הולנד.
מכונית: פורד אריקה 82.
כדורגלן נערץ (בחו"ל): גלן הודל.
כדורגלן נערץ בישראל: "אורי מלמיליאן, כשהוא בשיאו".
ספורטאי נערץ אחר: "ארווין מוזס. רק בשבילו כדאי לפתוח טלוויזיה".
פוליטיקה: "לא מתעניין".
רגעים גדולים בקריירה: "עדיין לא היו. נגד שמשון ברבע הגמר כבשתי שער. שמשון הישוותה בדקה ה־90 וניצחה כהמשך זו היתה הפעם היחידה שהזלתי דמעה במשחק כדורגל".
עיסוקים אחרים: עוסק בביטות, "כייף לא נורמלי".
שאיפות מבאר־שבע: "שיהיה איצטדיון טוב עם הרבה קהל. פליי־אוף עליון השנה, ואליפות – תוך שנתיים".

ג' בטבת תשמ"ח
21 בינואר 1988
גליון 347 (1)

עורכת: בת דורה, גרפיקה: ברברה

שלום שלום

עמוס בר

בכל שבוע מגיעים אלינו עשרות ומאות מכתבי ילדים. אין דבר מרגש ומרתק מקריאת המכתבים. בדרך־כלל, מספרים הילדים על בעיות שיש להם בבית־הספר, בבית ובשכונה. יש מכתבים המתארים מראות ותופעות בטבע.

ויש מכתבים יוצאי דופן. כמו מכתבה של הלה טפר, מרמת־השרון, תלמידת כתה ב':

"בחופשת חנוכה נסענו לבקר בגן־החיות בפתח־תקוה. אני אוהבת חיות, ציפיתי מאוד לביקור וככל שהתקרבנו לגן־החיות גברה התרגשותי. שמעתי את קולות החיות, הרחתי את ריח החיות ונכנסתי בשמחה לגן־החיות.

אך כאן ציפתה לי אכזבה נוראית • גן־החיות קטנטן. הכלובים צרים. החצרות מלוכלכות. ראיתי צער בעיניים של החיות. היה נדמה לי שהחיות כל הזמן בוכות. גם אני הרגשתי עצובה.

אין אפשר להתנהג ככה לחיות! לשים אותן בכלובים קטנים ולא נקיים! ממש, צער־בעלי־חיים. אנא, עזרו לחיות המסכנות".

לא התביישנו, נסענו לפתח־תקוה, לא הצגנו עצמנו כעיתונאים. קנינו כרטיס, נכנסנו לגן־החיות ו...רצינו לברוח. כל מה שסיפרה הלה במכתב, נכון ואמיתי: סבל נורא סובלות החיות שם.

מאוחר יותר פנינו למנהל גן־החיות וקיבלנו תשובה מעודדת:

"ידוע לנו מצב גן־החיות. אנו מודעים לכך שהחיות סובלות.

אבל • בפארק אפק, על־יד ראש העין, אנו בונים גן־חיות גדול ורחב, תוך שנתיים תסתיים הבנייה והחיות יזכו לכלובים נרחבים, לחצרות גדולות ויחיו חיים נוחים. גם הטיפול הטוב יינתן להן".

אנו שמחים על התשובה הזו ומקווים שהבנייה תזורז וגן־החיות החדש יקלוט את החיות בקרוב.

שבת שלום

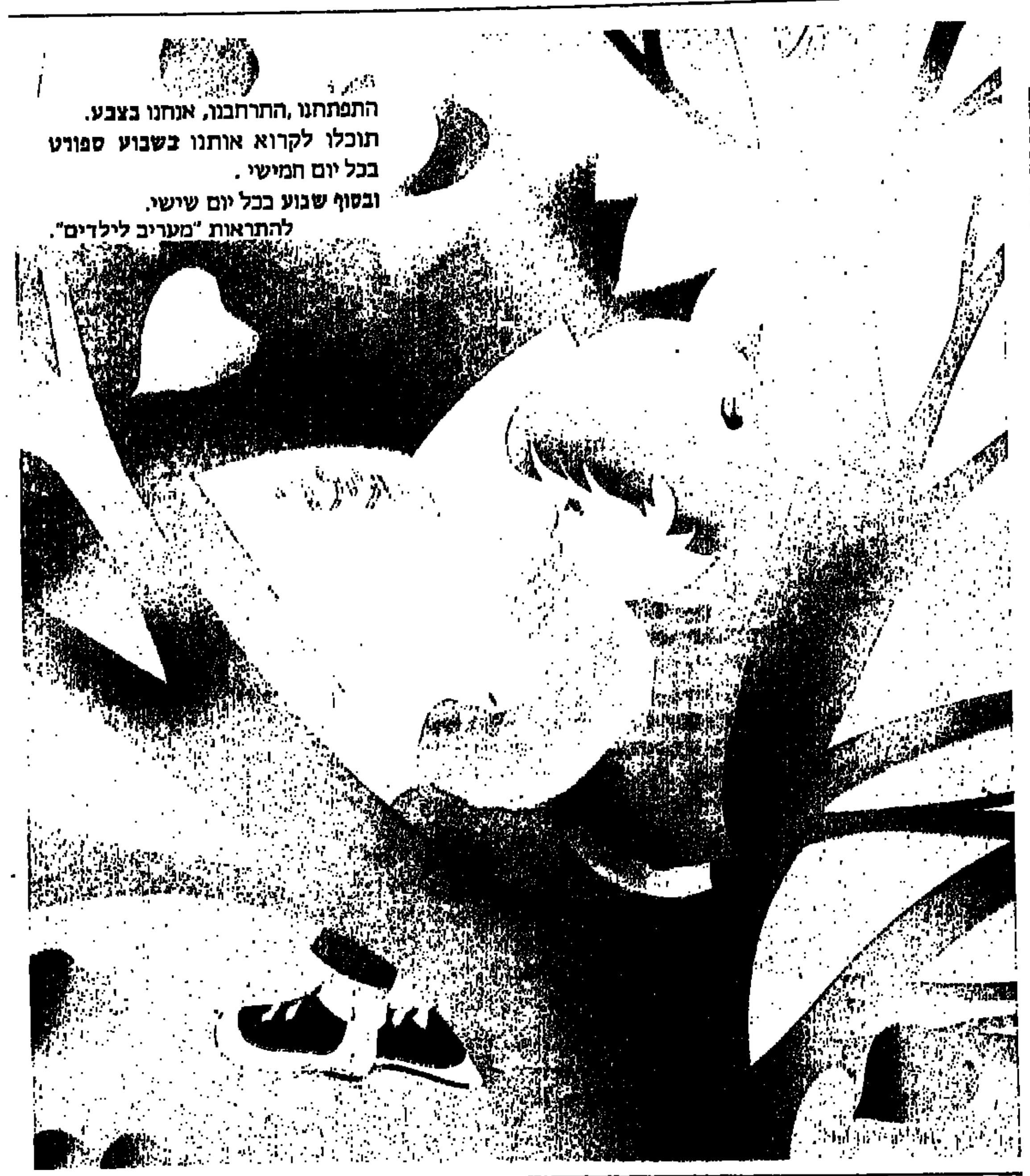

דברי חוכמה

משה מאיר

ילדים, אני לא מוכנה לכך! מי שרוצה לאכול שישב ליד השולחן. לא אוכלים בעמידה. גילה תורידי בבקשה את התרמיל מהגב. זה בית פה; לא שוק. כך אומרת אמא. אינני יודע מה היא היתה עושה אילו היתה היא יחד עם הילדים שלה במצרים באותו לילה בו יצא משם עם ישראל, מפני שאז צריך היה לאכול דווקא כמו בשוק ולא כמו בבית: "וככה תאכלו אותו – את השה, מתניכם חגורים, נעליכם ברגלכם ומקלכם בידכם ואכלתם אותו בחיפזון, פסח הוא לה'". אך אמא יכולה להתנחם, מפני שזה היה רק פעם אחת, בכל הפסחים שבאו בשנים שלאחר מכן – חזר כבוד הבית למקומו ואת השה שאכלו זכר לפסח הראשון לא הוציאו מהבית. בדיוק כמו שאמא אוהבת: "בבית אחד יאכל, לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה". מה הסיבה להבדל בין שני האכילות? האחת – כמו בשוק, והשנית ביתית. במצרים צריך היה העם להרגיש שאין לו בית, ושהוא צריך למצוא לו אחד שכזה. לשם כך באה האכילה החפוזה. אחרי שהגיעו לארץ ישראל צריכים היינו להרגיש שיש לנו בית. "ובית" תמיד מתחיל בבית הקטן של המשפחה, לכן האכילה השניה כל כך ביתית. אגב, רובכם נולדתם בארץ, אילו לא היינו זוכרים את השנים הארוכות בהן לא היה לעם שלנו בית משלו. אם תשאלו את הוריכם או את סבא וסבתא, הם יספרו לכם מה פירוש הדבר שאין לעם בית ואוניות עם יהודים מחפשים שיקבלו אותן ואיש לא מקבלן. כדאי לפעמים להזכר באכילה הנחפזת ללא בית, רק כדי להרגיש כמה טוב שיש לנו בית.

גילה קופף
חיות

כתב שלמה אריאל
מוסיקה עופר שלחין
עיצוב וביצוע – מיקה דני, נועה לב, רות קנר.

זוהי הצגה לילדים בגיל הרך, לילדים שעדיין לא הולכים לבית־הספר. למרות זאת גיליתי שגם כאדם מבוגר אני נהנית מאוד. אני יודעת שכאשר הצגה היא טובה, אז אפשר להנות ממנה בכל גיל. ראיתי הצגה עם הרבה דימיון. יש בה בדיוק מה שצריך, יש גם הלצות, כלומר דברים מצחיקים ומשעשעים, ומצאתי את עצמי צוחקת ממש בקול רם; יש שם שלוש שחקניות מוכשרות מאוד. איך אני יודעת שהן מוכשרות?! אם אני רואה איך בן רגע – רותי ונועה הופכות להיות סרטן מצחיק בעל ארבע רגליים וארבע ידיים, אז אני יודעת שהן מוכשרות. אם אני רואה איך מיקה הופכת להיות עכבר "שוויצר", ובן רגע משתנה לעכברון מפוחד ורועד, אז אני יודעת שיש כשרון. המעניין בהצגה זו הם ההיגיון וההפתעות. יש קטעים שונים זה מזה: חלקם סיפורים קצרים על בעלי־חיים, חלקם שירים משוחקים או מושרים.

תמונה מתוך ההצגה "חיות"

יש גם משחקים. מכירים את המשחק שצריך להגיד את אותיות הא"ב' וברגע שעוצרים אותך, אז צריך לומר שם של חיה באות שבה נעצרת? אז גם משחק כזה יש.

אהבתי דווקא את ההמצאות של השחקניות, שהצליחו בלי מסכות ובלי פרוות ובלי קרניים, להראות בעלי חיים באביזרים, כאילו בלתי מתאימים, ובעזרת משחקן. דוגמאות? בבקשה: כובע רחצה מפלסטיק עם גומי מסובב ומשקפי צלילה על העיניים, ידיים ורגלים פשוטות, קווא קווא בקול, והנה צפרדעים. שמעתם על בעלי־חיים בשם גלו גלו? אז דעו לכם שקרוב משפחה שלו היה על הבמה בהצגה. הוא נראה כמו שק תפוחי אדמה, סגול עם עיגולים ורודים. הוא ממש מצחיק. כשמדגדגים אותו הוא צוחק, כשמרקידים אותו הוא רוקד. הוא נח לפעמים גם כן. ראיתי אותו במצב רוח מיוחד, כשהוא שולח זיזים בולטים בכל חלקי גופו, אבל כשנוגעים בו הוא מתקפד (כמו קיפוד). מה שחשוב שאין לו אף ואין לו פה, כי אין לו בכלל ראש. ראיתם פעם גלו־גלו? אני בחיים שלי לא ראיתי אחד כזה.

תארו לכם מין חיה ארוכה מפוספסת – כלומר עם פסים לכל אורכה. מצד אחד יוצא ראש עם כובע טמבל כחול ומהצד השני, בסוף של החיה, אחרי איזה שתים־עשרה רגליים, יש תוסיק. על כל רגל נעל. אני חושבת שמרבה־הרגליים התבלבל קצת – כי רוב הנעליים היו שחורות ואילו שתיים היו אדומות. זה היה די מצחיק, שהרגלים עם הנעליים האדומות, התבלבלו בקצב ההליכה האחיד של כל השאר. בכל מקרה הראש גילה את הטעות בצבע ונתן פקודה לשתי הרגליים השלומאיליות להעלם מיד. צעדת הטיול נמשכה על עשר רגליים בלבד, אך כולן נעולות נעליים שחורות.

כדאי לראות!

רותי אַהֲרוֹנִי
הָעִקָּר הַבְּרִיאוּת

כָּל יֶלֶד
שֶׁהוּא לְגַמְרֵי נוֹרְמָלִי
חוֹלֶה לִפְעָמִים
בְּמִינֵי מַחֲלוֹת:
אַדֶּמֶת
חַזֶּרֶת
שַׁעֶלֶת
חַצֶּבֶת
וּשְׁאָר מְצִיאוֹת
שֶׁבַּמִּלּוֹן נִמְצָאוֹת.

אַף יֵשׁ מַחֲלוֹת
שֶׁבָּהֶן נַחֲלִים
יְלָדִים שֶׁהֵם דַּוְקָא
לְגַמְרֵי בְּרִיאִים:
נַדְנֶדֶת
צָרֶדֶת
זַנְבְנֶבֶת
פַּטְפֶּטֶת
סְקַנְדֶּלֶת
לַכְלֶכֶת
וְעוֹד.

נַדְנֶדֶת הִנֵּה מַחֲלָה אָפְיָנִית
לְיֶלֶד עַד גִּיל מְאֻחָר יַחֲסִית
הַגָּרוֹן לֹא אָדֹם
אֵין סְחַרְחֹרֶת אוֹ חֹם
וְהַיֶּלֶד לֹא חָשׁ
בְּחִילָה אוֹ כְּאֵב,
אַף לְאֵם – כֵּן לָאֵם –
הָרֹאשׁ כֹּה כּוֹאֵב.

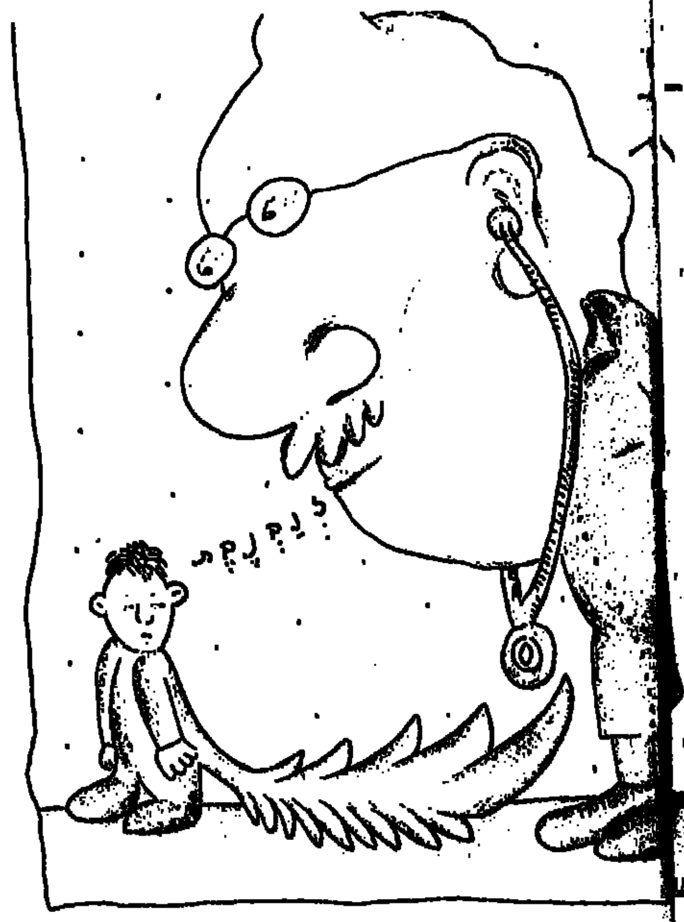

צָרֶדֶת הִנֵּה מַחֲלָה שֶׁנִּגְרֶמֶת
מֵעֹדֶף צְרָחוֹת, סִבָּתָן לֹא בְּרוּרָה,
אוֹתָהּ מְלַוָּה דֶּרֶךְ קֶבַע סְקַנְדֶּלֶת
שֶׁהִיא בַּת זוּגָהּ לַצָּרָה.

זַנְבְנֶבֶת גַּם הִיא מַחֲלָה יוֹמְיוֹמִית
מֻכֶּרֶת מְאֹד וְדֵי שִׁגְרָתִית,
כְּשֶׁהַיֶּלֶד אַחֲרֵי אִמּוֹ אוֹ אָחִיו
כָּרוּךְ וְדָבוּק כְּמוֹ זָנָב.

אָכֵן עַד אֲשֶׁר
הַיַּלְדוּת כְּבָר נִגְמֶרֶת
עוֹבְרוֹת בְּשׁוּרָה
מַחֲלוֹת לְתִפְאֶרֶת.
אָמְנָם זוֹ צָרָה
וְעִנְיָן לֹא פָּשׁוּט
אֲבָל –

לֹא נוֹרָא –

עתידנות

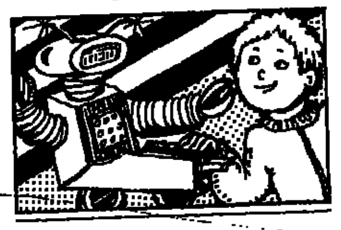

יוֹרָם אוֹרְעָד
חֲלִיפָה חַשְׁמַלִּית

"מָה לוֹבְשִׁים הַיּוֹם?" זוֹהִי שְׁאֵלָה נִצְחִית הַנִּשְׁאֶלֶת מִדֵּי בֹּקֶר וְהַתְּשׁוּבָה עָלֶיהָ מוּתְנֵית, כַּמּוּבָן, בְּמַצַּב מֶזֶג הָאֲוִיר הֶעָתִיד לִשְׂרוֹר בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם. לִפְעָמִים עָלֵינוּ לִלְבֹּשׁ מִכְנָסַיִם אֲרֻכִּים וְחֻלְצָה, לִפְעָמִים עָלֵינוּ לְהוֹסִיף עַל אֵלֶּה גַּם סְוֶדֶר וּבִפְעָמִים אֲחֵרוֹת עָלֵינוּ לַעֲטוֹת עַל כָּל אֵלֶּה גַּם מְעִיל רְצִיִּי שֶׁיָּגֵן עָלֵינוּ מִפְּנֵי הַקֹּר הָעַז וְהַגְּשָׁמִים הַסּוֹחֲפִים. בְּיָמִים חַמִּים, לְעֻמַּת זֹאת, יַסְפִּיקוּ מִכְנָסַיִם דַּקִּיקִים וְחֻלְצָה קְצָרָה. לַטִּרְדָּה הַקְּשׁוּרָה בְּצֹרֶךְ לְהַחְלִיט מִדֵּי יוֹם עַל סוּג הַלְּבוּשׁ שֶׁנִּלְבַּשׁ נוֹסָף לִפְעָמִים הַצֹּרֶךְ לְהַחְלִיף אֶת בְּגָדֵינוּ מִסְפַּר פְּעָמִים בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם כַּאֲשֶׁר יֶשְׁנָם תִּלּוּפֵי מֶזֶג אֲוִיר קִיצוֹנִיִּים בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם אוֹ סְתָם כְּתוֹצָאָה מֵהִמָּצְאוּתֵנוּ בִּזְמַנִּים שׁוֹנִים שֶׁל הַיְמָמָה – בֹּקֶר, צָהֳרַיִם, לַיְלָה.

הַתְּשׁוּבָה לְבַעֲיַת הַחְלָפַת הַבְּגָדִים עֲשׂוּיָה לָבוֹא תּוֹךְ לֹא יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר דּוֹר אֶחָד, בְּצוּרַת חֲלִיפָה דַּקִּיקָה וּשְׁקוּפָה שֶׁכָּל מִשְׁקָלָהּ לֹא יַעֲלֶה עַל מֵאָה אוֹ מָאתַיִם גְּרָמִים. תִּהְיֶה זוֹ חֲלִיפָה מְיֻחֶדֶת שֶׁתַּעֲטֹף אֶת כָּל גּוּפֵנוּ מִכַּף רֶגֶל וְעַד צַוָּאר (כֵּן, מַמָּשׁ כָּךְ).

מִלְּבַד הָרֹאשׁ, לֹא יִהְיֶה אֲפִלּוּ חֵלֶק אֶחָד בַּגּוּף שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְכֻסֶּה.

אוּלָם מָה לַחֲלִיפָה כָּזֹאת וּלְשִׁנּוּיֵי מֶזֶג הָאֲוִיר? – וּבְכֵן, הַחֲלִיפָה תִּהְיֶה מְצֻיֶּדֶת, בְּחֶלְקָהּ הַפְּנִימִי, בְּצִנּוֹרִיּוֹת דַּקִּיקוֹת, כִּמְעַט בִּלְתִּי נִרְאוֹת. צִנּוֹרִיּוֹת אֵלּוּ תַּעֲבֵרְנָה לַגּוּף חֹם אוֹ תְּגַזֵּלְנָה מִמֶּנּוּ חֹם, עַל פִּי הַצֹּרֶךְ וְכָךְ תִּשְׁמֹרְנָה עַל תְּחוּשַׁת חֹם נְעִימָה וּמַתְאִימָה. חֶלְקָהּ הַחִיצוֹנִי שֶׁל הַחֲלִיפָה יִהְיֶה מְצֻיָּד בְּחַיְשָׁנֵי חֹם

תּוֹצָאוֹת מְדִידַת חֹם הַסְּבִיבָה שֶׁתּוּפְקַנָּה ע"י חַיְשָׁנֵי הַחֹם תַּעֲבֵרְנָה אֶל מַחְשֵׁב זָעִיר שֶׁיִּהְיֶה גַּם הוּא בַּחֲלִיפָה וּמַחְשֵׁב זֶה יְכַוֵּן אֶת פְּעוּלַת הַצִּנּוֹרִיּוֹת בְּאֹפֶן כָּזֶה – אִם חֹם הַסְּבִיבָה יִהְיֶה קָטָן מִדַּי תַּעֲבֵרְנָה הַצִּנּוֹרִיּוֹת לַגּוּף חֹם בְּמִדָּה מַתְאִימָה וְאִם הוּא יִהְיֶה גָּדוֹל מִדַּי הֵן תְּגַזֵּלְנָה מִן הַגּוּף אֶת הַחֹם הָעוֹדֵף.

חֲלִיפַת הַחֹם הַמִּתְחַכֶּמֶת הַזֹּאת תְּאַפְשֵׁר לָנוּ, לְמָשָׁל, לָלֶכֶת בְּגֶשֶׁם סוֹחֵף וּבְקֹר עַז כְּשֶׁאָנוּ לְבוּשִׁים רַק חֻלְצָה קְצָרָה וּמִכְנָסַיִם דַּקִּיקִים לְגוּפֵנוּ וְלָחוּשׁ בַּחֲמִימוּת נְעִימָה בְּכָל הַגּוּף, מַמָּשׁ כְּאִלּוּ הָיָה זֶה יוֹם קַיִץ נָעִים.

לְעֻמַּת זֹאת נוּכַל גַּם לְהִסְתּוֹבֵב בַּחוּץ בְּיוֹם שָׁרָב וּלְהַרְגִּישׁ טוֹב, לְלֹא כָּל תְּחוּשַׁת מוּעָקָה שֶׁל חֹם.

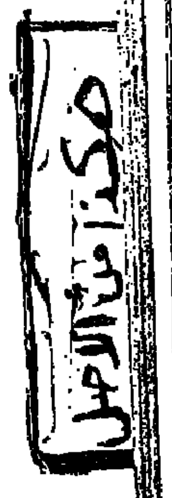

דורית אורגד

תיק סגור

פרק 14: מחשבותיו של אבינדור בדרך לביתו

תקציר הפרק הקודם: לאחר שנפרד אבינדור מרונן הוא השתהה עוד קצת בשכונות הנשיא ועורר את חשדם של השכנים.

אבינדור לא היה רגיל לרוץ. הוא מחה בידו את הזיעה הניגרת ממצחו. כמה חם, חשב, נורא חם כשרצים. הוא המשיך לרוץ עד שהגיע למקום שבו הדרך מתעקלת, ונעצר. הוא לא רצה להגיע מהר. "פחדן כמו שפן". חשב והתכוון לעצמו. "כזה פחדן כמו שפן" שסבתא היתה מזכירה בסיפורים שלה ומתכוונת לשכן שהיה גר על ידם בירושלים, כשהיתה קטנה, וקראו לו מותאי. והוא, מותאי הזה, נעשה פחדן אחרי שהכישה אותו "החיה", כך אמרה סבתא והתכוונה לנחש. "ואני חשבתי," אמר לה אבינדור, "שאם נחש נושך, מתים מזה – איך שחותכים ומוצצים את הפצע, שיצא ממנו הרעל של החיה, אבינדור אמר בליבו שסבתא חכמה ויודעת מה עושים בשביל שלא יבוא המוות. ואפילו שהיא חולה היא תשאר בחיים.

תישאר בחיים? אבל היא בעצמה אמרה לו שאלוהים רוצה אותה. וגם היא עצמה כבר רוצה לעלות אליו לשמים, והוא שאל את עצמו למה לא יכולים להיות עם אלוהים על האדמה.

פעם, לפני הרבה זמן, הסבירה לו סבתא מה קורה לאנשים זקנים, שהגוף שלהם ישן ומקולקל: "כשהגוף מפריע מאוד, שולח אלוהים מלאך להוציא ממנו את הנשמה – שלא תסבול עוד מן הגוף המקולקל – והנשמה הזאת עולה עם המלאך לשמים, לפגוש את אלוהים".

"ומה עושים לגוף, סבתא?" שאל אבינדור.

"שומרים אותו על האדמה עד שיבוא משיח צדקנו ויתקן אותו, שתוכל הנשמה לחזור אליו ולהתחיל לחיות מחדש", ענתה לו סבתא, והוא זכר כל מלה.

הבחורים הרעים שעבדו אתי במסגריה סגרו אותו בחושך ואמרו שאחכה שם למשיח, כאילו שגם אצלי יש איזה קלקול בגוף, המשיך אבינדור להיזכר. וכשסיפרתי לרונן, הוא לא הבין בהתחלה מה אני אומר. הוא בטח לא רצה להאמין שיש אנשים כאלה רעים. וגם אני לא הייתי מאמין אילו לא היו עושים לי ככה.

המחשבה על רונן הביאה אליו את מראה פניו. הוא נשא עיניו אל החלונות המוארים הרחוקים וטיפס אתם למעלה למעלה. "שם", אמר לעצמו, "שם הבית שלו". והוא ניסה לדמיין לו את צורת הבית בפנים ואת האנשים שבתוכו. הם בטח יפים כמו רונן וטובים כמוהו, חשב.

הוא הרהר במה שסיפר לו רונן על אחיו ועל אחותו ואמר בלבו שהיה רוצה שגם לו יהיה את, אילו היה לי את, הייתי יכול לדבר אתו. הוא לא היה צוחק לי כמו האחיות שלי.

(המשך בשבוע הבא).

גבע חובב טבע

עמוס בר
כפטריות אחרי הגשם

אני מכיר איש אחד שבטוח כי הפטריה משמשת כבית לגמדים. האיש הזה הוא כותב שורות אלה.

ומדוע?

הסתכלו בתמונה ותבינו. יופי כזה לא יתכן שיתבזבז בלי שמישהו ישתמש בו. הפיטריה, כמו מטריה – מגינה מפני הגשם והרוח. וזה מקום נפלא למגורי גמדים.

נותר רק דבר אחד לברר – האם בכלל יש גמדים? אבל בעיה זו לא תפתר כאן. אז מי שמאמין בקיום הגמדים – יודע שהם גרים בפטריות. ומי שלא מאמין – יצא ויראה.

ועד שהאמת תתברר קצת פרטים על הפטריות:

לפטריה שבתמונה קוראים גושית זאב. זו פטריה החשודה כרעילה, כמכילה רעל. עדיין לא אכלו אותה בני־אדם, לכן לא יודעים אם היא ארסית. רק אחרי בדיקה מדוקדקת במעבדה נדע בברור.

ובינתיים – אם תגלו פטריה כזו בשדה – נא לא לקטפה ולא לאכול אותה!

הפטריה נחשבת כצמח. אבל אין לה את החומר הירוק הנקרא כלורופיל, כל הצמחים הופכים מים ועוד גז מן האוויר למזון בעזרת קרני אור השמש. הפטריה חייבת לקבל מזון מוכן. היא מקבלת את מזונה מעלים שנרקבו באדמה או "גונבת" מזון מתוך שרשי צמחים או מגזעם. לרוב הפטריה מעניקה לצמח חומר מסויים שחסר לצמח.

גוף הפטריה נמצא בתוך הקרקע והוא דומה לקורי עכביש לבנים. קוראים לו תפטיר. מתוך התפטיר עולה רגל הנושאת כובע. החלק הפנימי של הכובע הוא ספוגי, או עשוי דפדפים דקיקים. שם נוצרים הנבגים (כמו זרעים אצל צמחים ירוקים). לכן קוראים לכובע הפטריה – מינבג.

הנבגים זעירים מאוד כמו גרגרי אבק, הם נישאים ברוח. נוחתים ארצה, ואם המקום עליו נפלו מתאים – כל נבג מתחיל להתארך ולהתארך עד שנוצר תפטיר חדש ממנו פורצת רגל חדשה עם כובע חדש – פטריה חדשה.

ואם יש גמדים בעולם, הרי שיש להם שיכון חדש, בית חדש.

את תמונות הרקפת והנרקיס מהשבוע שעבר צילם גבי אלדר